

ter zapustilo sledove, bodisi v notranjem zlo-
mu in apatičnosti, bodisi v še večjem odporu
in borbenosti.

Brezposelna učiteljska mladina se je sa-
ma organizirala v »Odselku brezposelnega učiteljskega naraščaja« v Ljubljani in v Mariboru ali v »Združenju brezposelnih učiteljev« z učiteljskimi krožki v Mariboru, Ptuj, Ormožu, Ljubljani, Kranju, Novem mestu in Kočevju. Sami so si organizirali lastne borbe dela ter razne samozaščitne in samoizobraževalne akcije.

Najmlajši so na terenu, oni delajo!

Ti organizirani brezposelni, ki so nazo-
ro videli in spoznali moč, vrednost in smisel
lastne stanovske organizacije, so ob vstopu
v službo postali tudi najaktivnejši, mladi sta-
novski delavci in borci. Oni so na terenu, oni
delajo, tiho in skromno! Njih stremenje je
v interesu celokupnega slovenskega delovne-
ga ljudstva, njih hotenje je pošteno, zato so
tudi polni vedrega optimizma, saj se zaveda-
jo, da ne morejo propasti, ampak zmagati.

Več prave stanovske vzgoje!

Če so tudi med mladimi še duhovno ne-
razgibani, nesamostojni in do skupnih učiteljskih zadev apatični, leži mnogo krivde v tem, da niso imeli prilike, pogledati se v zgodovino in uspehe dolgih, žilavih borb za učiteljske pravice in da ne poznajo pravega bistva in smotrov JUU ter radi tega pač ni moglo zrasti v njih spoznanje in notranja, spontana potreba po aktivnejšem sodelovanju v stanovski organizaciji.

Vsak dan se lahko znova prepričamo, da vse organizacije, celo politične stranke, posvečajo največjo pozornost vzgoji naraščaja, kajti organizacija brez naraščaja je zapisana okorelosti in smrti. To je spoznala tudi naša sekcija JUU, saj plačuje vsak njen član obvezno v fond za stanovsko vzgojo učiteljskega naraščaja. Kljub vsemu temu in kljub številnim akcijam, ki so, žal, preveč lokalizirane na najožjo okolico Ljubljane in Maribora, večina mladih učiteljev nikdar ni uživala prave stanovske vzgoje.

Tudi pri vstopu v sreska učiteljska dru-
štva, se razen event. pozdrava s strani pred-
sednika na zborovanju in rednega izterjevanja članarine, novincem ne posveča absolutno nobena pozornost!

Rešitev tega problema: 1. reorganizacija fonda in akcij za vzgojo učiteljskega naraščaja, 2. izdajanje in podpiranje izdaj primerne stanovsko - vzgojne literature (n. pr. Martin Mencej: »Slovenska šola in učiteljstvo pred sodobnimi nalaganji«, »Prosveta«, glasnik slovenskega učiteljskega pokreta itd.), 3. večja prijateljsko - tovariška pozornost do učiteljev - začetnikov in njih pravilno uvajanje v organizacijsko življenje.

Več značajnosti in svobode.

Tudi med mlajšimi učitelji je znan tip učitelja konjunkturista in egoističnega stremu-
ha, a tudi v vrstah starejših, žal, ne manjka tega tipa.

To so večinoma duhovno nesamostojni učitelji z vedno prožno hrbtnico ali pa tudi takšni, ki so izgubili svojo borbenost, ki so se izneverili sami in svojemu zdravemu strem-
ljenju, ki so prenehali biti nositelji novih misli in napredka, ki so se raje uklonili komur koli, kakor da bi tvegali.

Rešitev je v večji značajnosti vseh, v večjem medsebojnem prijateljsko - tovariškem stiku, v večjem smislu za miselnost mlajših tovarišev ter končno, skupna in do-
sledna borba za resnično duhovno svobodo in človeško dostojanstvo učiteljstva.

Kakšna je bistvena razlika med hrvatskimi in slovenskimi razmerami?

Na Hrvatskem: vodi delo, daje iniciativo in se silno upošteva mlajše učiteljstvo, ono ima možnost uspešnega uveljavljanja in ude-
jstvovanja, zato žanje uspehe, priznanja in simpatije.

Na Slovenskem: mlado učiteljstvo ne vo-
di, njegove iniciative se premalo upoštevajo, ono se težko uveljavlja in še teže uspešno ude-
jstvuje, zato ne žanje velikih, vidnih uspehov, ne javnega priznanja, ne iskrenih simpatij, ampak se baje izogiblje organizacije in postaja celo — »parazitstvo v lastnih vrstah«.

Spremenite vzroke in verujte, spremenile se bodo tudi posledice!

Tudi v tem, da marsikdo dobre volje in resnega hotenja najmlajših tovarišev noče vi-
deti, ne priznati, ne upoštevati in ne ceniti, da se marsikdo noče oprijeti njihovih strem-
ljenj, ampak jih a priori odklanja, zahteva-
joč od njih, da le pohlevno capljajo za dru-
gimi, da le mirujejo in se učijo od starejših, tudi v tem je važen vzrok, da nekateri naj-
mlajši stojijo apatično ob strani in zaposlu-
jejo svoje energije drugod, kjer naletijo na prijazno razumevanje!

P. Šegula

Opomba uredništva. Priobčujemo zgornji članek našega mladega tovariša in sicer ne iz razloga, ki ga je poklical na plan, marveč zaradi mnogih resnic, ki jih vsebuje kljub napačni tarči, proti kateri strelja svoje puščice. Naš članek je bil naperjen proti dotičnim »tovarišem«, ki se nočejo organizirati ter bi ga morali prav oni mladi, agilni tovariši, v

imenu katerih piše P. Š., podpisati z obema rokama. Gre torej le za nevrščeno nespo-
zum. V ostalem pa prepuščamo besedo našemu uvodničarju, ker nam je zelo mnogo na tem, da se to važno vprašanje vsestransko objasni.

Rangna lista

Popravki

1. V VI. skupini: »Plasch Mihael« in ne »Plisch Mihael«.

2. Zabukovec - Bevka Ivanka, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino dne 8. XII. 1931. in ne 1. XI. 1933.

Splošne vesti

POJASNILO GLEDE PRAKTIČNEGA UCITELJSKEGA IZPITA

Kakor znano, se bodo 3. marca zopet pričeli praktični učiteljski izpiti pred novo ustanovljeno »državno komisijo za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«. Na to komisijo prihajajo vprašanja, ali so se z drugačnim sestavo izpitnega odbora kaj spremenili tudi pogoji za praktični učiteljski izpit, oz. zahteve, ki se stavijo na kandidate. Zato objavljamo naslednje pojasnilo.

Vsa sprememba glede praktičnega učiteljskega izpita je samo zunanja in obstoja v tem, da se bodo v vsaki banovini ti izpiti vršili odslej samo pred eno komisijo, ki bo za dravsko banovino v Ljubljani in da ta komisija ne bo več sestavljena samo iz profesorjev na učiteljskišči, ampak bodo kot izpraševalci funkcijali tudi profesorji ljubljanskih srednjih šol. Zahteve pa, ki se bodo stavile na kandidate, ostanejo povsem iste kakor doslej. Sprememba je samo zunanja in je po-
stala neobhodno potrebna zaradi visokega šte-
vila kandidatov za praktični učiteljski izpit. Ker je začasno na učiteljskišči zelo malo raz-
redov in torej tudi zelo malo učnih moči, so bila n. pr. lanko leto državna učiteljska mar-
sikje skoraj tretjino šolskega leta brez pouka tako važnih predmetov kakor so narodni jezik, zemljepis, zgodovina in pedagogika s šol-
skim delom. Odslej bo pa z začasno okrnitvi-
jo pouka, ki bo potrebna zaradi teh izpitov, prizadetih več šol, toda v razmeroma neznatni meri, ker bo s posameznih zavodov pritegnjen k njim samo po en učitelj ali dva.

»Državna komisija za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«
Predsednik: Dolenc.

† FERDINAND VUSER

Pod obronki Ratitovca, ki je na svojem vrhu pognal in kot kaplje krvi iztisnil iz sebe najlepše cvetje naših Alp, si se, popotnik, poslavljaj od večerne zarje, ki je kakor mo-
gočen koral legla čez vrhe in bledó zamrla na obronkih skalnih Karavank...

Tako tih in skromen si bil, da smo komaj vedeli za Te, a vendar tako naš, da se sedaj od praznotne plašni spogledujemo in še težje premišljujemo. Kaj bi govorili o Tvoji službi in delu, sredi katerega si omahnil!

Ali je res, da nas ne bo več razveseljeval Tvoj odkriti smeh in nas ne bo več vzpodbu-
jala Tvoja iskrena beseda, ki je bila sama najbolj tolažbe potrebna? Mar je res še tako dolgo, ko je v cvetju seč sladko duhtela in je kos v goščavi, a Ti še slaje pel?...

Mi vsi, ki še se borimo, Ti spletaemo v tovariški spomin topel venec naših čustev in Ti ga pošiljamo tja, kjer nam »lunica, zvezdica, je za goro šla«...
Ferline A.

— Šolskim upraviteljem. Računovodstvo prosvete kraljevske banske uprave, odd. VII., priporoča vsem šolskim upravam, naj pravo-
časno pošljejo plačilne sezname za marec 1938. tudi onih srezov, pri katerih se je izpla-
čilo službenih prejemkov za februar 1938. za-
kasnilo zaradi neotvritve kreditov. Unikati in duplikati plačilnih seznamov za marec naj dospejo do 5. marca na računovodstvo, da ne bo zamud pri prihodnjem izplačilu.

— Praktični učiteljski izpiti se bodo v bo-
doče vršili za vse učitelje pripravnike iz drav-
ske banovine samo pred državno komisijo za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Uče-
lji pripravniki, ki so izpolnili pogoje za opravljanje izpita in so namenjeni v tem šolskem letu delati izpit, naj se takoj prijavijo za izpit in naj vložijo prošnjo za določitev termina. Izpiti se bodo vršili po skupinah do 30 kandi-
datov. Prošnje je treba kolkovati z državnim kolkom za 10 in 20 din ter jih poslati po uradni poti na naslov: Državna komisija za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Proš-
njam je treba priložiti: 1. diplomsko izpriče-
valo; 2. državljansko izkaznico, oboje v ori-
ginalu; 3. kratak življenjepis, kolkovan s kol-
kom za 4 din; 4. izvod iz uslužbenškega lista. Izjavo o zdravstvenem stanju bo vsak kandi-
dat(ka) podpisal pred pričetkom izpita. Prva skupina bo pričela z izpiti 3. marca t. l.

— Praktični izpiti za otroške vrtarice (zabavilje) se bodo pričeli v petek, dne 1. aprila t. l., ob osmih zjutraj na drž. učiteljskišči v Ljubljani. Prošnje morajo biti kolkovane z državnim kolkom za 10 in 20 din in oprem-
ljene v smislu čl. 3., odstavek 2, začasnega pravilnika o opravljanju izpita za otroške vrt-
narice. Priloge so: spričevalo, državljanska izkaznica, izvod iz uslužbenškega lista, kratak opis življenja in zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti za delo otroške vrtarice. — Na-
sloviti in poslati je treba prošnje po uradni poti na izpitni odbor za praktične izpite za

3. Pizzulin Ana, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino 16. III. 1932. in ne 2. III. 1933.

4. Fister Julija, učiteljica iz Zdol, je na-
predovala v VIII. skupino 14. VIII. 1936. in ne 14. VIII. 1935. V rangni listi IX. skupine je pomotoma navedena.

Stanič - Judnič Mara, učit. iz Sevnice, je napredovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 12. III. 1932. v VII. skupino.

Maurin Mara, učit. iz Sevnice, je napre-
dovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 5. I. 1932. v VII. skupino.

Štrukelj (ne Štukelj) Frančiška, učit. v Loki pri Zid. mostu, je napredovala v VIII. skupino 23. XI. 1933. in ne 11. IV. 1934.

Štrukelj Andrej, učit. iz Vidma, je napre-
doval v IX. skupino 25. in ne 31. III. 1937

otroške vrtarice na drž. učiteljskišči v Ljub-
ljani do 1. marca t. l. Kandidatke naj se ja-
vijo pol ure pred pričetkom izpita v ravna-
teljevi pisarni.

— Neomejeno število polovičnih voženj za družinske člane državnih nameščencev, S spremembo običnega pravilnika o vozni in prevoznih ugodnostih, z dne 4. julija 1936., se je dopolnil tudi člen 8., ki se mu za 6. od-
stavkom dodaja tale nov odstavek: Osebe, navedene v šestem, sedmem in osmem od-
stavku tega člena, imajo pravico do neome-
jenega števila potovanj v relacijah do všteti-
ših 20 kilometrov. Ta potovanja se ne všte-
vajo v število 24, oziroma 6 potovanj s popu-
stom, ki gredo tem osebam po tem členu.

Raznoverstna poljska, zelenjadna in cvetlična semena,

hrano in zdravila za ptice dobite po najugod-
nejših cenah in v najboljši kakovosti pri tvrdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič,

Ljubljana, Mikošičeva cesta 8,
Maribor, Vetrinjska ulica 30.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslov-
nika najkasneje do 10. vsakega meseca. Sko-
ro vsa društva, kar moramo pohvalno ome-
niti, se drže tega reda. Zaostala so le: Dru-
štvo Črnomelj za december in januar, društvo Maribor levi breg za november, december in januar ter društvo Skofja Loka in Šmarje Ro-
gatec za januar. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno ape-
liramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sek-
ciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Če tudi v tem pogledu ne bo reda, bomo primorani izdati listo vseh društev, ki so na dolgu z večjimi zneski. Uprava JUU.

Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naroč-
nino Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, ven-
dar pa je še tretjina takih, ki še niso porav-
nale letošnje naročnine. To bodo posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še ni-
so mogla storiti, lahko poravnala ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni li-
sti) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj kraj. šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v pro-
račun upravnih občin za leto 1938/39. pod po-
glavjem »Ureditve obvez šolski občini iz pre-
teklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popo-
tnika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinele položnice št. 11.153, ki bodo priložene prihodnji številki Popotnika. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učit. združenje v Beogradu, sekcija za drav-
sko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate.

— Popust na češkoslovaških železnica v l. 1938. pri potovanju v ČSR. Uprava češko-
slovaških železnic, z ozirom na 20. obletnico obstoja Češkoslovaške Republike in jubilejni X. vsesokolski zlet v Pragi, nudi obiskoval-
cem ČSR iz tujine v sezoni od 1. maja do 31. oktobra 1938. izjemoma splošen 50% po-
pust in sicer že po 6-dnevnem bivanju na ozemlju ČSR. Ta popust velja za obiskovalce tako čl. zdravilišč, kakor tudi drugih krajev ČSR in to ne le za potovanje nazaj, ampak sploh za vsa posamezna potovanja po ČSR. — Da dobi inozemski obiskovalec ČSR omenjeni popust, se mora izkazati pri blagajni le s svo-
jim potnim listom in zato ni potreba, da si potniki nabavijo kontrolne listke, ki so bili predpisani v prejšnjih letih.

— Himen. V četrtek, 27. januarja t. l., se je v Mariboru poročil tovariš Andrej Stefan-
ciosa s tovarišico Almo Mulejevo, oba iz Stu-
denic pri Poljčanah. Čestitamo.

— Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze le-
gionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je vključena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični po-
datki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. febru-
arja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Skofijo 18/1., pisмено ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro. — Smatrajte to vest za poslednje vabilo k pri-
javi. — Za pismen odgovor in pojasnila pri-
ložite znakom za 2 din. — Popisovanje reflek-
tantov se bo definitivno zaključilo dne 25. febr-
uarja 1938.

— Protituberkulozna zveza v Ljubljani obvešča vsa šolska vodstva in uprave občin, da bo poslala prvo letošnje številko svojega glasila »Delo proti tuberkulozi« vsem šolam in občinam — tudi onim, ki niso naročene na glasilo —, ker je v tej številki poročilo o končnem uspehu protituberkuloznega tedna 1937., iz katerega je razvidno, v koliko so se posamezne šole in občine odzvale v tem ted-
nu. Glasilo naj se Protituberkulozni zvezi ne vrača. Zveza ponovno apelira na vsa šolska vodstva in uprave občin, da se naroče na naše glasilo, ki stane letno le 10 din, kar je po-
novno tudi kraljevska banska uprava s svo-
jimi okrožnicami priporočala.

— Pri malih naročilih stane poštnina več, kakor je vredno blago, zato naročajte vse ti-
skovine po možnosti za vse leto skupaj. S tem si prihranite delo, nam pa nepotrebne pošne stroške.

— Vse za mamico. Velika in lepa izbira mladinskih skladb za materinski dan bo v glasbeni ediciji »Materinski dan«, ki bo izšla v začetku meseca marca t. l. Učiteljski pevski zbor, ki bo delo izdal in založil, hoče s tem nuditi učiteljstvu gl. priročnik, da ne bo imelo nepotrebnega dela z iskanjem po raznih knji-
gah in pesmaricah. Na 32 straneh bo za uvod govor o materi, dva glasbena igrokaza ter 22 strani eno, dvo in troglasnih skladb, ki so primerne za vsako starostno stopnjo ter vsak mladinski zbor. Pesemce so prispevali naši najznačilnejši skladatelji, so preproste ter polne otroškega veselja. Ker bo kljub svoji obsežnosti in uporabnosti nizke cene, upamo, da bo našla pot v vsako šolo. Prednaročila sprejema UPZ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1.

— Pojasnilo. V predzadnjem »Učitelj-
skem tovarišu« je bilo pojasnilo o kolkovanju računov in odrezkov položnic. Pojasnilo je bilo točno, le manjkala je pripomba, da je Učiteljska tiskarna oproščena ¼ % kolka.

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so: Anton Kadunc, Sv. Gregor, Marija Premrov, Petova vas, Marija Grošelj, Ljubljana, Marija Kržišnik, Preska, Matilda Čuk, Dolsko.

—i Za šolske upravitelje so postavljani: Alojzij Majhen, Ptuj, Fran Gruden, Planina pri Šmarju, Karel Černigoj, Podčetrtek, Ivan Mihelič, Brezovica pri Ljubljani, M. Pivec, Zalec, Stanislav Skošič, Zg. Rečica, Ivan Stanič, Brahonci, Matej Tomažej, Sv. Tomaž, Ptuj, Jože Zupanek, Orla vas, Celje, Miroslav Kegelj, Hoče, Josip Kicar, Maribor, Kri-
sta Hafner, Ljubljana, Ivan Preželj, Trbovlje - Vode.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i »Nezadostne spremembe zakona o šol-
skih knjigah«. Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« od 26. I. zanimiv članek, v ka-
terem se zavzema za popolno prostost poslo-
vanja, ki naj se zagotovi zasebnim založbam učnih knjig. Članek pravi med drugim: Mi pa smo proti vsakemu monopolu pri izdaji šol-
skih knjig, ker je ta monopol čisto nepotre-
ben, o čemer smo se tudi že prepričali. Država ima s tem, da mora vsaka knjiga imeti apro-
bациjo prosvetnega ministrstva, itak dovolj veliko ingerenco, da ne bo v šolski knjigi nič napačnega. Drugih skrbi pa državi tudi imeti ni treba in naj prepusti te skrbi zasebnim za-
ložbam, ki bodo že poskrbele, da bodo šolske knjige dobre in tudi cenene.

—i O splošnem odporu proti monopolu državne tiskarne piše »Trgovski list« od 26. ja-
nuarja in poudarja, da prihajajo iz vse države složni protesti proti temu monopolu.

—i O slovenskih šolskih knjigah z ozirom na spremembo zakona o šolskih knjigah, pri-
občuje »Slovenec« dne 27. I. uvodnik, iz ka-
tereга ponatiskujemo sledeče odstavke: Dr-

žavni monopol naj bi se po tej odredbi omilil tako, da bi bili za vsak predmet šolskega po-
uka poleg državne izdaje dovoljeni še dve zasebni izdaji, odobreni po nasvetu glavnega prosvetnega sveta od prosvetnega ministra. — Osnutek zakona prav nič ne skriva, da išče država za lastno založbo vire dohodkov, pred-
vsem za gradnjo novih šol. Zato je popolno-
ma naravno, da se bo zasebno založništvo, čeprav je v omejenem obsegu po novem na-
črtu dovoljeno, na vse načine oviralo. Kateri ravnatelj, profesor ali učitelj si bo upal do-
sledno uvesti učbenike zasebne slovenske za-
ložbe in se tako zameriti pri najvišji šolski upravi? — Kar se tiče določbe novega osnut-
ka, da bodo učne knjige v dravski banovini imele slovensko besedilo, kar je nekaj samo po sebi umevnega, pa moramo reči, da za nas učna knjiga ni slovenska že tedaj, če je pisana v slovenskem besedilu, ampak knjiga mora zrasti tudi iz našega domačega sveta, iz na-
šega slovenskega narodnega občutja, iz na-
šega npravnstvenega nazora in slovenskega kul-
turnega kroga. — Vprašanje slovenske učne knjige je vprašanje naše slovenske kulture in

ter zapustilo sledove, bodisi v notranjem zlo-
mu in apatičnosti, bodisi v še večjem odporu
in borbenosti.

Brezposelna učiteljska mladina se je sa-
ma organizirala v »Odselu brezposelnega učiteljskega naraščaja« v Ljubljani in v Mariboru ali v »Združenju brezposelnih učiteljev« z učiteljskimi krožki v Mariboru, Ptuj, Ormožu, Ljubljani, Kranju, Novem mestu in Kočevju. Sami so si organizirali lastne borbe dela ter razne samozaščitne in samoizobraževalne akcije.

Najmlajši so na terenu, oni delajo!

Ti organizirani brezposelni, ki so nazo-
ro videli in spoznali moč, vrednost in smisel
lastne stanovske organizacije, so ob vstopu
v službo postali tudi najaktivnejši, mladi sta-
novski delavci in borci. Oni so na terenu, oni
delajo, tiho in skromno! Njih stremenje je
v interesu celokupnega slovenskega delovne-
ga ljudstva, njih hotenje je pošteno, zato so
tudi polni vedrega optimizma, saj se zaveda-
jo, da ne morejo propasti, ampak zmagati.

Več prave stanovske vzgoje!

Če so tudi med mladimi še duhovno ne-
razgibani, nesamostojni in do skupnih učiteljskih zadev apatični, leži mnogo krivde v tem, da niso imeli prilike, pogledati se v zgodovino in uspehe dolgih, žilavih borb za učiteljske pravice in da ne poznajo pravega bistva in smotrov JUU ter radi tega pač ni moglo zrasti v njih spoznanje in notranja, spontana potreba po aktivnejšem sodelovanju v stanovski organizaciji.

Vsak dan se lahko znova prepričamo, da vse organizacije, celo politične stranke, posvečajo največjo pozornost vzgoji naraščaja, kajti organizacija brez naraščaja je zapisana okorelosti in smrti. To je spoznala tudi naša sekcija JUU, saj plačuje vsak njen član obvezno v fond za stanovsko vzgojo učiteljskega naraščaja. Kljub vsemu temu in kljub številnim akcijam, ki so, žal, preveč lokalizirane na najožjo okolico Ljubljane in Maribora, večina mladih učiteljev nikdar ni uživala prave stanovske vzgoje.

Tudi pri vstopu v sreska učiteljska dru-
štva, se razen event. pozdrava s strani pred-
sednika na zborovanju in rednega izterjevanja članarine, novincem ne posveča absolutno nobena pozornost!

Rešitev tega problema: 1. reorganizacija fonda in akcij za vzgojo učiteljskega naraščaja, 2. izdajanje in podpiranje izdaj primerne stanovsko - vzgojne literature (n. pr. Martin Mencej: »Slovenska šola in učiteljstvo pred sodobnimi nalaganji«, »Prosveta«, glasnik slovenskega učiteljskega pokreta itd.), 3. večja prijateljsko - tovariška pozornost do učiteljev - začetnikov in njih pravilno uvajanje v organizacijsko življenje.

Več značajnosti in svobode.

Tudi med mlajšimi učitelji je znan tip učitelja konjunkturista in egoističnega stremu-
ha, a tudi v vrstah starejših, žal, ne manjka tega tipa.

To so večinoma duhovno nesamostojni učitelji z vedno prožno hrbtnico ali pa tudi takšni, ki so izgubili svojo borbenost, ki so se izneverili sebi in svojemu zdravemu strem-
ljenju, ki so prenehali biti nositelji novih misli in napredka, ki so se raje uklonili ko-
mur koli, kakor da bi tvegali.

Rešitev je v večji značajnosti vseh, v večjem medsebojnem prijateljsko - tovariškem stiku, v večjem smislu za miselnost mlajših tovaršev ter končno, skupna in do-
sledna borba za resnično duhovno svobodo in človeško dostojanstvo učiteljstva.

Kakšna je bistvena razlika med hrvatskimi in slovenskimi razmerami?

Na Hrvatskem: vodi delo, daje iniciativo in se silno upošteva mlajše učiteljstvo, ono ima možnost uspešnega uveljavljanja in ude-
jstvovanja, zato žanje uspehe, priznanja in simpatije.

Na Slovenskem: mlado učiteljstvo ne vo-
di, njegove iniciative se premalo upoštevajo, ono se težko uveljavlja in še teže uspešno ude-
jstvuje, zato ne žanje velikih, vidnih uspehov, ne javnega priznanja, ne iskrenih simpatij, ampak se baje izogiblje organizacije in postaja celo — »parazitstvo v lastnih vrstah«.

Spremenite vzroke in verujte, spremenile se bodo tudi posledice!

Tudi v tem, da marsikdo dobre volje in resnega hotenja najmlajših tovaršev noče vi-
deti, ne priznati, ne upoštevati in ne ceniti, da se marsikdo noče oprijeti njihovih strem-
ljenj, ampak jih a priori odklanja, zahteva-
joč od njih, da le pohlevno capljajo za dru-
gimi, da le mirujejo in se učijo od starejših, tudi v tem je važen vzrok, da nekateri naj-
mlajši stojijo apatično ob strani in zaposlu-
jejo svoje energije drugod, kjer naletijo na prijazno razumevanje!

P. Šegula

Opomba uredništva. Priobčujemo zgornji članek našega mladega tovariša in sicer ne iz razloga, ki ga je poklical na plan, marveč zaradi mnogih resnic, ki jih vsebuje kljub napačni tarči, proti kateri strelja svoje puščice. Naš članek je bil naperjen proti dotičnim »tovarišem«, ki se nočejo organizirati ter bi ga morali prav oni mladi, agilni tovariši, v

imenu katerih piše P. Š., podpisati z obema rokama. Gre torej le za nevržen nespo-
zum. V ostalem pa prepuščamo besedo našemu uvodničarju, ker nam je zelo mnogo na tem, da se to važno vprašanje vsestransko objasni.

Rangna lista

Popravki

1. V VI. skupini: »Plasch Mihael« in ne »Plisch Mihael«.

2. Zabukovec - Bevka Ivanka, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino dne 8. XII. 1931. in ne 1. XI. 1933.

Splošne vesti

POJASNILO GLEDE PRAKTIČNEGA UCITELJSKEGA IZPITA

Kakor znano, se bodo 3. marca zopet pričeli praktični učiteljski izpiti pred novo ustanovljeno »državno komisijo za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«. Na to komisijo prihajajo vprašanja, ali so se z drugačnim sestavo izpitnega odbora kaj spremenili tudi pogoji za praktični učiteljski izpit, oz. zahteve, ki se stavijo na kandidate. Zato objavljamo naslednje pojasnilo.

Vsa sprememba glede praktičnega učiteljskega izpita je samo zunanja in obstoja v tem, da se bodo v vsaki banovini ti izpiti vršili odslej samo pred eno komisijo, ki bo za dravsko banovino v Ljubljani in da ta komisija ne bo več sestavljena samo iz profesorjev na učiteljskišči, ampak bodo kot izpraševalci funkcijali tudi profesorji ljubljanskih srednjih šol. Zahteve pa, ki se bodo stavile na kandidate, ostanejo povsem iste kakor doslej. Sprememba je samo zunanja in je po-
stala neobhodno potrebna zaradi visokega šte-
vila kandidatov za praktični učiteljski izpit. Ker je začasno na učiteljskišči zelo malo raz-
redov in torej tudi zelo malo učnih moči, so bila n. pr. lanko leto državna učiteljska mar-
sikje skoraj tretjino šolskega leta brez pouka tako važnih predmetov kakor so narodni je-
zik, zemljepis, zgodovina in pedagogika s šol-
skim delom. Odslej bo pa z začasno okrnitvi-
jo pouka, ki bo potrebna zaradi teh izpitov, prizadetih več šol, toda v razmeroma nezna-
tni meri, ker bo s posameznih zavodov pritegnjen k njim samo po en učitelj ali dva.

»Državna komisija za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«
Predsednik: Dolenc.

† FERDINAND VUSER

Pod obronki Ratitovca, ki je na svojem vrhu pognal in kot kaplje krvi iztisnil iz sebe najlepše cvetje naših Alp, si se, popotnik, poslavljaj od večerne zarje, ki je kakor mo-
gočen koral legla čez vrhe in bledó zamrla na obronkih skalnih Karavank...

Tako tih in skromen si bil, da smo komaj vedeli za Te, a vendar tako naš, da se sedaj od praznotne plašni spogledujemo in še težje premišljujemo. Kaj bi govorili o Tvoji službi in delu, sredi katerega si omahnil!

Ali je res, da nas ne bo več razveseljeval Tvoj odkriti smeh in nas ne bo več vzpodbu-
jala Tvoja iskrena beseda, ki je bila sama najbolj tolažbe potrebna? Mar je res še tako dolgo, ko je v cvetju seč sladko duhtela in je kos v goščavi, a Ti še slaje pel?...

Mi vsi, ki še se borimo, Ti spletam v tovariški spomin topel venec naših čustev in Ti ga pošiljamo tja, kjer nam »lunica, zvezdica, je za goro šla«...
Ferline A.

— Šolskim upraviteljem. Računovodstvo prosvete kraljevske banske uprave, odd. VII., priporoča vsem šolskim upravam, naj pravo-
časno pošljejo plačilne sezname za marec 1938. tudi onih srezov, pri katerih se je izpla-
čilo službenih prejemkov za februar 1938. za-
kasnilo zaradi neotvritve kreditov. Unikati in duplikati plačilnih seznamov za marec naj dospejo do 5. marca na računovodstvo, da ne bo zamud pri prihodnjem izplačilu.

— Praktični učiteljski izpiti se bodo v bo-
doče vršili za vse učitelje pripravnike iz drav-
ske banovine samo pred državno komisijo za
praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Uče-
lji pripravniki, ki so izpolnili pogoje za opravljanje izpita in so namenjeni v tem šolskem letu delati izpit, naj se takoj prijavijo za izpit in naj vložijo prošnjo za določitev termina. Izpiti se bodo vršili po skupinah do 30 kandi-
datov. Prošnje je treba kolkovati z državnim kolkom za 10 in 20 din ter jih poslati po uradni poti na naslov: Državna komisija za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Proš-
njam je treba priložiti: 1. diplomsko izpriče-
valo; 2. državljansko izkaznico, oboje v ori-
ginalu; 3. kratak življenjepis, kolkovan s kol-
kom za 4 din; 4. izvod iz uslužbenškega lista. Izjavo o zdravstvenem stanju bo vsak kandi-
dat(ka) podpisal pred pričetkom izpita. Prva skupina bo pričela z izpiti 3. marca t. l.

— Praktični izpiti za otroške vrtarice (zabavilje) se bodo pričeli v petek, dne 1. aprila t. l., ob osmih zjutraj na drž. učiteljskišči v Ljubljani. Prošnje morajo biti kolkovane z državnim kolkom za 10 in 20 din in oprem-
ljene v smislu čl. 3., odstavek 2, začasnega pravilnika o opravljanju izpita za otroške vrtarice. Priloge so: spričevalo, državljanska izkaznica, izvod iz uslužbenškega lista, kratak opis življenja in zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti za delo otroške vrtarice. — Na-
sloviti in poslati je treba prošnje po uradni poti na izpitni odbor za praktične izpite za

3. Pizzulin Ana, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino 16. III. 1932. in ne 2. III. 1933.

4. Fister Julija, učiteljica iz Zdol, je na-
predovala v VIII. skupino 14. VIII. 1936. in ne 14. VIII. 1935. V rangni listi IX. skupine je pomotoma navedena.

Stanič - Judnič Mara, učit. iz Sevnice, je napredovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 12. III. 1932. v VII. skupino.

Maurin Mara, učit. iz Sevnice, je napre-
dovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 5. I. 1932. v VII. skupino.

Štrukelj (ne Štukelj) Frančiška, učit. v Loki pri Zid. mostu, je napredovala v VIII. skupino 23. XI. 1933. in ne 11. IV. 1934.

Štrukelj Andrej, učit. iz Vidma, je napre-
doval v IX. skupino 25. in ne 31. III. 1937

otroške vrtarice na drž. učiteljskišči v Ljub-
ljani do 1. marca t. l. Kandidatke naj se ja-
vijo pol ure pred pričetkom izpita v ravna-
teljevi pisarni.

— Neomejeno število polovičnih voženj za družinske člane državnih nameščencev, S spremembo običnega pravilnika o vozni in prevoznih ugodnostih, z dne 4. julija 1936., se je dopolnil tudi člen 8., ki se mu za 6. od-
stavkom dodaja tale nov odstavek: Osebe, navedene v šestem, sedmem in osmem od-
stavku tega člena, imajo pravico do neome-
jenega števila potovanj v relacijah do všteti-
ših 20 kilometrov. Ta potovanja se ne všte-
vajo v število 24, oziroma 6 potovanj s popu-
stom, ki gredo tem osebam po tem členu.

Raznoverstna poljska, zelenjadna in cvetlična semena,

hrano in zdravila za ptice dobite po najugod-
nejših cenah in v najboljši kakovosti pri tvrdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič,

Ljubljana, Mikošičeva cesta 8,
Maribor, Vetrinjska ulica 30.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslov-
nika najkasneje do 10. vsakega meseca. Sko-
ro vsa društva, kar moramo pohvalno ome-
niti, se drže tega reda. Zaostala so le: Dru-
štvo Črnomelj za december in januar, društvo Maribor levi breg za november, december in januar ter društvi Skofja Loka in Šmarje Ro-
gatec za januar. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno ape-
liramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sek-
ciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Če tudi v tem pogledu ne bo reda, bomo primorani izdati listo vseh društev, ki so na dolgu z večjimi zneski. Uprava JUU.

Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naroč-
nino Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, ven-
dar pa je še tretjina takih, ki še niso porav-
nale letošnje naročnine. To bodo posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še ni-
so mogla storiti, lahko poravnala ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni li-
sti) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj kraj. šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v pro-
račun upravnih občin za leto 1938/39. pod po-
glavjem »Ureditve obvez šolski občini iz pre-
teklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popot-
nika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinele položnice št. 11.153, ki bodo priložene prihodnji številki Popotnika. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učit. združenje v Beogradu, sekcija za drav-
sko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate.

— Popust na češkoslovaških železnica v l. 1938. pri potovanju v ČSR. Uprava češko-
slovaških železnic, z ozirom na 20. obletnico obstoja Češkoslovaške Republike in jubilejni X. vsesokolski zlet v Pragi, nudi obiskoval-
cem ČSR iz tujine v sezoni od 1. maja do 31. oktobra 1938. izjemoma splošen 50% po-
pust in sicer že po 6-dnevnem bivanju na ozemlju ČSR. Ta popust velja za obiskovalce tako čl. zdravilišč, kakor tudi drugih krajev ČSR in to ne le za potovanje nazaj, ampak sploh za vsa posamezna potovanja po ČSR. — Da dobi inozemski obiskovalec ČSR omenjeni popust, se mora izkazati pri blagajni le s svo-
jim potnim listom in zato ni potreba, da si potniki nabavijo kontrolne listke, ki so bili predpisani v prejšnjih letih.

— Himen. V četrtek, 27. januarja t. l., se je v Mariboru poročil tovariš Andrej Stefan-
ciosa s tovarišico Almo Mulejevo, oba iz Stu-
denic pri Poljčanah. Čestitamo.

— Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze le-
gionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je vključena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični po-
datki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. febru-
arja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Skofijo 18/1., pisмено ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro. — Smatrajte to vest za poslednje vabilo k pri-
javi. — Za pismen odgovor in pojasnila pri-
ložite znakom za 2 din. — Popisovanje reflek-
tantov se bo definitivno zaključilo dne 25. febr-
uarja 1938.

— Protituberkulozna zveza v Ljubljani obvešča vsa šolska vodstva in uprave občin, da bo poslala prvo letošnje številko svojega glasila »Delo proti tuberkulozi« vsem šolam in občinam — tudi onim, ki niso naročene na glasilo —, ker je v tej številki poročilo o končnem uspehu protituberkuloznega tedna 1937., iz katerega je razvidno, v koliko so se posamezne šole in občine odzvale v tem ted-
nu. Glasilo naj se Protituberkulozni zvezi ne vrača. Zveza ponovno apelira na vsa šolska vodstva in uprave občin, da se naroče na naše glasilo, ki stane letno le 10 din, kar je po-
novno tudi kraljevska banska uprava s svo-
jimi okrožnicami priporočala.

— Pri malih naročilih stane poštnina več, kakor je vredno blago, zato naročajte vse ti-
skovine po možnosti za vse leto skupaj. S tem si prihranite delo, nam pa nepotrebne pošne stroške.

— Vse za mamico. Velika in lepa izbira mladinskih skladb za materinski dan bo v glasbeni ediciji »Materinski dan«, ki bo izšla v začetku meseca marca t. l. Učiteljski pevski zbor, ki bo delo izdal in založil, hoče s tem nuditi učiteljstvu gl. priročnik, da ne bo imelo nepotrebnega dela z iskanjem po raznih knji-
gah in pesmaricah. Na 32 straneh bo za uvod govor o materi, dva glasbena igrokaza ter 22 strani eno, dvo in troglasnih skladb, ki so primerne za vsako starostno stopnjo ter vsak mladinski zbor. Pesemce so prispevali naši najznačilnejši skladatelji, so preproste ter polne otroškega veselja. Ker bo kljub svoji obsežnosti in uporabnosti nizke cene, upamo, da bo našla pot v vsako šolo. Prednaročila sprejema UPZ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1.

— Pojasnilo. V predzadnjem »Učitelj-
skem tovarišu« je bilo pojasnilo o kolkovanju računov in odrezkov položnic. Pojasnilo je bilo točno, le manjkala je pripomba, da je Učiteljska tiskarna oproščena ¼ % kolka.

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so: Anton Kadunc, Sv. Gregor, Marija Premrov, Petova vas, Marija Grošelj, Ljubljana, Marija Kržišnik, Preska, Matilda Čuk, Dolsko.

—i Za šolske upravitelje so postavljani: Alojzij Majhen, Ptuj, Fran Gruden, Planina pri Šmarju, Karel Černigoj, Podčetrtek, Ivan Mihelič, Brezovica pri Ljubljani, M. Pivec, Zalec, Stanislav Skošič, Zg. Rečica, Ivan Stanič, Brahonci, Matej Tomažej, Sv. Tomaž, Ptuj, Jože Zupanek, Orla vas, Celje, Miroslav Kegelj, Hoče, Josip Kicar, Maribor, Kri-
sta Hafner, Ljubljana, Ivan Preželj, Trbovlje - Vode.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i »Nezadostne spremembe zakona o šol-
skih knjigah«. Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« od 26. I. zanimiv članek, v ka-
terem se zavzema za popolno prostost poslo-
vanja, ki naj se zagotovi zasebnim založbam učnih knjig. Članek pravi med drugim: Mi pa smo proti vsakemu monopolu pri izdaji šol-
skih knjig, ker je ta monopol čisto nepotre-
ben, o čemer smo se tudi že prepričali. Država ima s tem, da mora vsaka knjiga imeti apro-
bациjo prosvetnega ministrstva, itak dovolj veliko ingerenco, da ne bo v šolski knjigi nič napačnega. Drugih skrbí pa državi tudi imeti ni treba in naj prepusti te skrbí zasebnim za-
ložbam, ki bodo že poskrbele, da bodo šolske knjige dobre in tudi cenene.

—i O splošnem odporu proti monopolu državne tiskarne piše »Trgovski list« od 26. jan-
uarja in poudarja, da prihajajo iz vse države složni protesti proti temu monopolu.

—i O slovenskih šolskih knjigah z ozirom na spremembo zakona o šolskih knjigah, pri-
občuje »Slovenec« dne 27. I. uvodnik, iz ka-
tereга ponatiskujemo sledeče odstavke: Dr-

žavni monopol naj bi se po tej odredbi omilil tako, da bi bili za vsak predmet šolskega po-
uka poleg državne izdaje dovoljeni še dve zasebni izdaji, odobreni po nasvetu glavnega prosvetnega sveta od prosvetnega ministra. — Osnutek zakona prav nič ne skriva, da išče država za lastno založbo vire dohodkov, pred-
vsem za gradnjo novih šol. Zato je popolno-
ma naravno, da se bo zasebno založništvo, čeprav je v omejenem obsegu po novem na-
črtu dovoljeno, na vse načine oviralo. Kateri ravnatelj, profesor ali učitelj si bo upal do-
sledno uvesti učbenike zasebne slovenske za-
ložbe in se tako zameriti pri najvišji šolski upravi? — Kar se tiče določbe novega osnut-
ka, da bodo učne knjige v dravski banovini imele slovensko besedilo, kar je nekaj samo po sebi umevnega, pa moramo reči, da za nas učna knjiga ni slovenska že tedaj, če je pisana v slovenskem besedilu, ampak knjiga mora zrasti tudi iz našega domačega sveta, iz na-
šega slovenskega narodnega občutja, iz na-
šega nraštvenega nazora in slovenskega kul-
turnega kroga. — Vprašanje slovenske učne knjige je vprašanje naše slovenske kulture in

ter zapustilo sledove, bodisi v notranjem zlo-
mu in apatičnosti, bodisi v še večjem odporu
in borbenosti.

Brezposelna učiteljska mladina se je sa-
ma organizirala v »Odselku brezposelnega učiteljskega naraščaja« v Ljubljani in v Mariboru ali v »Združenju brezposelnih učiteljev« z učiteljskimi krožki v Mariboru, Ptuj, Ormožu, Ljubljani, Kranju, Novem mestu in Kočevju. Sami so si organizirali lastne borbe dela ter razne samozaščitne in samoizobraževalne akcije.

Najmlajši so na terenu, oni delajo!

Ti organizirani brezposelni, ki so nazo-
ro videli in spoznali moč, vrednost in smisel
lastne stanovske organizacije, so ob vstopu
v službo postali tudi najaktivnejši, mladi sta-
novski delavci in borci. Oni so na terenu, oni
delajo, tiho in skromno! Njih stremenje je
v interesu celokupnega slovenskega delovne-
ga ljudstva, njih hotenje je pošteno, zato so
tudi polni vedrega optimizma, saj se zaveda-
jo, da ne morejo propasti, ampak zmagati.

Več prave stanovske vzgoje!

Če so tudi med mladimi še duhovno ne-
razgibani, nesamostojni in do skupnih učiteljskih zadev apatični, leži mnogo krivde v tem, da niso imeli prilike, pogledati se v zgodovino in uspehe dolgih, žilavih borb za učiteljske pravice in da ne poznajo pravega bistva in smotrov JUU ter radi tega pač ni moglo zrasti v njih spoznanje in notranja, spontana potreba po aktivnejšem sodelovanju v stanovski organizaciji.

Vsak dan se lahko znova prepričamo, da vse organizacije, celo politične stranke, posvečajo največjo pozornost vzgoji naraščaja, kajti organizacija brez naraščaja je zapisana okorelosti in smrti. To je spoznala tudi naša sekcija JUU, saj plačuje vsak njen član obvezno v fond za stanovsko vzgojo učiteljskega naraščaja. Kljub vsemu temu in kljub številnim akcijam, ki so, žal, preveč lokalizirane na najožjo okolico Ljubljane in Maribora, večina mladih učiteljev nikdar ni uživala prave stanovske vzgoje.

Tudi pri vstopu v sreska učiteljska društva, se razen event. pozdrava s strani predsednika na zborovanju in rednega izterjevanja članarine, novincem ne posveča absolutno nobena pozornost!

Rešitev tega problema: 1. reorganizacija fonda in akcij za vzgojo učiteljskega naraščaja, 2. izdajanje in podpiranje izdaj primerne stanovsko - vzgojne literature (n. pr. Martin Mencej: »Slovenska šola in učiteljstvo pred sodobnimi nalaganji«, »Prosveta«, glasnik slovenskega učiteljskega pokreta itd.), 3. večja prijateljsko - tovariška pozornost do učiteljev - začetnikov in njih pravilno uvajanje v organizacijsko življenje.

Več značajnosti in svobode.

Tudi med mlajšimi učitelji je znan tip učitelja konjunkturista in egoističnega stremuha, a tudi v vrstah starejših, žal, ne manjka tega tipa.

To so večinoma duhovno nesamostojni učitelji z vedno prožno hrbtnico ali pa tudi takšni, ki so izgubili svojo borbenost, ki so se izneverili sebi in svojemu zdravemu stremljenju, ki so prenehali biti nositelji novih misli in napredka, ki so se raje uklonili komur koli, kakor da bi tvegali.

Rešitev je v večji značajnosti vseh, v večjem medsebojnem prijateljsko - tovariškem stiku, v večjem smislu za miselnost mlajših tovarišev ter končno, skupna in dosledna borba za resnično duhovno svobodo in človeško dostojanstvo učiteljstva.

Kakšna je bistvena razlika med hrvatskimi in slovenskimi razmerami?

Na Hrvatskem: vodi delo, daje iniciativo in se silno upošteva mlajše učiteljstvo, ono ima možnost uspešnega uveljavljanja in udeleževanja, zato žanje uspehe, priznanja in simpatije.

Na Slovenskem: mlado učiteljstvo ne vodi, njegove iniciative se premalo upoštevajo, ono se težko uveljavlja in še teže uspešno udeležuje, zato ne žanje velikih, vidnih uspehov, ne javnega priznanja, ne iskrenih simpatij, ampak se baje izogiblje organizacije in postaja celo — »parazitstvo v lastnih vrstah«.

Spremenite vzroke in verujte, spremenile se bodo tudi posledice!

Tudi v tem, da marsikdo dobre volje in resnega hotenja najmlajših tovarišev noče videti, ne priznati, ne upoštevati in ne ceniti, da se marsikdo noče oprijeti njihovih stremljenj, ampak jih a priori odklanja, zahtevajoč od njih, da le pohlevno capljajo za drugimi, da le mirujejo in se učijo od starejših, tudi v tem je važen vzrok, da nekateri najmlajši stojijo apatično ob strani in zaposlujejo svoje energije drugod, kjer naletijo na prijazno razumevanje!

P. Šegula

Opomba uredništva. Priobčujemo zgornji članek našega mladega tovariša in sicer ne iz razloga, ki ga je poklical na plan, marveč zaradi mnogih resnic, ki jih vsebuje kljub napadni tarči, proti kateri strelja svoje puščice. Naš članek je bil naperjen proti dotičnim »tovarišem«, ki se nočejo organizirati ter bi ga morali prav oni mladi, agilni tovariši, v

imenu katerih piše P. Š., podpisati z obema rokama. Gre torej le za nevržen nespornost. V ostalem pa prepuščamo besedo našemu uvodničarju, ker nam je zelo mnogo na tem, da se to važno vprašanje vsestransko objasni.

Rangna lista

Popravki

1. V VI. skupini: »Plasch Mihael« in ne »Plisch Mihael«.

2. Zabukovec - Bevka Ivanka, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino dne 8. XII. 1931. in ne 1. XI. 1933.

Splošne vesti

POJASNILO GLEDE PRAKTIČNEGA UCITELJSKEGA IZPITA

Kakor znano, se bodo 3. marca zopet pričeli praktični učiteljski izpiti pred novo ustanovljeno »državno komisijo za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«. Na to komisijo prihajajo vprašanja, ali so se z drugo sestavo izpitnega odbora kaj spremenili tudi pogoji za praktični učiteljski izpit, oz. zahteve, ki se stavijo na kandidate. Zato objavljamo naslednje pojasnilo.

Vsa sprememba glede praktičnega učiteljskega izpita je samo zunanja in obstoja v tem, da se bodo v vsaki banovini ti izpiti vršili odslej samo pred eno komisijo, ki bo za dravsko banovino v Ljubljani in da ta komisija ne bo več sestavljena samo iz profesorjev na učiteljskišči, ampak bodo kot izpraševalci funkcijali tudi profesorji ljubljanskih srednjih šol. Zahteve pa, ki se bodo stavile na kandidate, ostanejo povsem iste kakor doslej. Sprememba je samo zunanja in je postala neobhodno potrebna zaradi visokega števila kandidatov za praktični učiteljski izpit. Ker je začasno na učiteljskišči zelo malo razredov in torej tudi zelo malo učnih moči, so bila n. pr. lanske leto državna učiteljska maršikje skoraj tretjino šolskega leta brez pouka tako važnih predmetov kakor so narodni jezik, zemljepis, zgodovina in pedagogika s šolskim delom. Odslej bo pa z začasno okrnitvijo pouka, ki bo potrebna zaradi teh izpitov, prizadetih več šol, toda v razmeroma neznatni meri, ker bo s posameznih zavodov pritegnjen k njim samo po en učitelj ali dva.

»Državna komisija za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«
Predsednik: Dolenc.

† FERDINAND VUSER

Pod obronki Ratitovca, ki je na svojem vrhu pognal in kot kaplje krvi iztisnil iz sebe najlepše cvetje naših Alp, si se, popotnik, poslavljaj od večerne zarje, ki je kakor mogočen koral legla čez vrhe in bledó zamrla na obronkih skalnih Karavank...

Tako tih in skromen si bil, da smo komaj vedeli za Te, a vendar tako naš, da se sedaj od praznotne plašni spogledujemo in še težje premišljujemo. Kaj bi govorili o Tvoji službi in delu, sredi katerega si omahnil!

Ali je res, da nas ne bo več razveseljeval Tvoj odkriti smeh in nas ne bo več vzpodbujala Tvoja iskrena beseda, ki je bila sama najbolj tolažbe potrebna? Mar je res še tako dolgo, ko je v cvetju seč sladko duhtela in je kos v goščavi, a Ti še slaje pel?...

Mi vsi, ki še se borimo, Ti spletaemo v tovariški spomin topel venec naših čustev in Ti ga pošiljamo tja, kjer nam »lunica, zvezdica, je za goro šla«...
Ferline A.

— Šolskim upraviteljem. Računovodstvo prosvete kraljevske banske uprave, odd. VII., priporoča vsem šolskim upravam, naj pravčasno pošljejo plačilne sezname za marec 1938. tudi onih srezov, pri katerih se je izplačilo službenih prejemkov za februar 1938. zakasnilo zaradi neotvritve kreditov. Unikati in duplikati plačilnih seznamov za marec naj dospejo do 5. marca na računovodstvo, da ne bo zamud pri prihodnjem izplačilu.

— Praktični učiteljski izpiti se bodo v bodoče vršili za vse učitelje pripravnike iz dravske banovine samo pred državno komisijo za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Učitelji pripravniki, ki so izpolnili pogoje za opravljanje izpita in so namenjeni v tem šolskem letu delati izpit, naj se takoj prijavijo za izpit in naj vložijo prošnjo za določitev termina. Izpiti se bodo vršili po skupinah do 30 kandidatov. Prošnje je treba kolkovati z državnim kolkom za 10 in 20 din ter jih poslati po uradni poti na naslov: Državna komisija za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Prošnja je treba priložiti: 1. diplomsko izprijeloval; 2. državljansko izkaznico, oboje v originalu; 3. kratak življenjepis, kolkovan s kolkom za 4 din; 4. izvod iz uslužbenškega lista. Izjavo o zdravstvenem stanju bo vsak kandidat(ka) podpisal pred pričetkom izpita. Prva skupina bo pričela z izpiti 3. marca t. l.

— Praktični izpiti za otroške vrtarice (zabavilje) se bodo pričeli v petek, dne 1. aprila t. l., ob osmih zjutraj na drž. učiteljskišči v Ljubljani. Prošnje morajo biti kolkovane z državnim kolkom za 10 in 20 din in opremljene v smislu čl. 3., odstavek 2, začasnega pravilnika o opravljanju izpita za otroške vrtarice. Priloge so: spričevalo, državljanska izkaznica, izvod iz uslužbenškega lista, kratak opis življenja in zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti za delo otroške vrtarice. — Nasloviti in poslati je treba prošnje po uradni poti na izpitni odbor za praktične izpite za

3. Pizzulin Ana, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino 16. III. 1932. in ne 2. III. 1933.

4. Fister Julija, učiteljica iz Zdol, je napredovala v VIII. skupino 14. VIII. 1936. in ne 14. VIII. 1935. V rangni listi IX. skupine je pomotoma navedena.

Stanič - Judnič Mara, učit. iz Sevnice, je napredovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 12. III. 1932. v VII. skupino.

Maurin Mara, učit. iz Sevnice, je napredovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 5. I. 1932. v VII. skupino.

Štrukelj (ne Štukelj) Frančiška, učit. v Loki pri Zid. mostu, je napredovala v VIII. skupino 23. XI. 1933. in ne 11. IV. 1934.

Štrukelj Andrej, učit. iz Vidma, je napredoval v IX. skupino 25. in ne 31. III. 1937

otroške vrtarice na drž. učiteljskišči v Ljubljani do 1. marca t. l. Kandidatke naj se javijo pol ure pred pričetkom izpita v ravnateljstvu pisarni.

— Neomejeno število polovičnih voženj za družinske člane državnih nameščencev, S spremembo običnega pravilnika o vozni in prevoznih ugodnostih, z dne 4. julija 1936., se je dopolnil tudi člen 8., ki se mu za 6. odstavkom dodaja tale nov odstavek: Osebe, navedene v šestem, sedmem in osmem odstavku tega člena, imajo pravico do neomejenega števila potovanj v relacijah do vseh 20 kilometrov. Ta potovanja se ne všteta v število 24, oziroma 6 potovanj s popustom, ki gredo tem osebam po tem členu.

Raznoverstna poljska, zelenjadna in cvetlična semena,

hrano in zdravila za ptice dobite po najugodnejših cenah in v najboljši kakovosti pri tvrdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič,

Ljubljana, Mikošičeva cesta 8, Maribor, Vetrinjska ulica 30.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslovnika najkasneje do 10. vsakega meseca. Skoro vsa društva, kar moramo pohvalno omeniti, se drže tega reda. Zaostala so le: Društvo Črnomelj za december in januar, društvo Maribor levi breg za november, december in januar ter društvo Skofja Loka in Šmarje Rogatec za januar. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno apeliramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sekciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Če tudi v tem pogledu ne bo reda, bomo primorani izdati listo vseh društev, ki so na dolgu z večjimi zneski. Uprava JUU.

Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naročnino Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, vendar pa je še tretjina takih, ki še niso poravnale letošnje naročnine. To bodo posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še niso mogla storiti, lahko poravnala ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni listi) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj kraj. šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v proračun upravnih občin za leto 1938/39. pod poglavjem »Ureditve obvez šolski občini iz preteklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popotnika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinole položnic št. 11.153, ki bodo priložene prihodnji številki Popotnika. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učit. združenje v Beogradu, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate.

— Popust na češkoslovaških železnica v l. 1938. pri potovanju v ČSR. Uprava češkoslovaških železnic, z ozirom na 20. obletnico obstoja Češkoslovaške Republike in jubilejni X. vsesokolski zlet v Pragi, nudi obiskovalcem ČSR iz tujine v sezoni od 1. maja do 31. oktobra 1938. izjemoma splošen 50% popust in sicer že po 6-dnevnem bivanju na ozemlju ČSR. Ta popust velja za obiskovalce tako čl. zdravilišč, kakor tudi drugih krajev ČSR in to ne le za potovanje nazaj, ampak sploh za vsa posamezna potovanja po ČSR. — Da dobi inozemski obiskovalec ČSR omenjeni popust, se mora izkazati pri blagajni le s svojim potnim listom in zato ni potreba, da si potniki nabavijo kontrolne listke, ki so bili predpisani v prejšnjih letih.

— Himen. V četrtek, 27. januarja t. l., se je v Mariboru poročil tovariš Andrej Stefančič s tovarišico Almo Mulejevo, oba iz Studenice pri Poljčanah. Čestitamo.

— Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze legionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je vključena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični podatki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. februarja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Skofijo 18/1., pisмено ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro. — Smatrajte to vest za poslednje vabilo k prijavi. — Za pismen odgovor in pojasnila priložite znakom za 2 din. — Popisovanje reflektantov se bo definitivno zaključilo dne 25. februarja 1938.

— Protituberkulozna zveza v Ljubljani obvešča vsa šolska vodstva in uprave občin, da bo poslala prvo letošnje številko svojega glasila »Delo proti tuberkulozi« vsem šolam in občinam — tudi onim, ki niso naročene na glasilo —, ker je v tej številki poročilo o končnem uspehu protituberkuloznega tedna 1937., iz katerega je razvidno, v koliko so se posamezne šole in občine odzvale v tem tednu. Glasilo naj se Protituberkulozni zvezi ne vrača. Zveza ponovno apelira na vsa šolska vodstva in uprave občin, da se naroče na naše glasilo, ki stane letno le 10 din, kar je ponovno tudi kraljevska banska uprava s svojimi okrožnicami priporočala.

— Pri malih naročilih stane poštnina več, kakor je vredno blago, zato naročajte vse tiskovine po možnosti za vse leto skupaj. S tem si prihranite delo, nam pa nepotrebne poštno stroške.

— Vse za mamico. Velika in lepa izbira mladinskih skladb za materinski dan bo v glasbeni ediciji »Materinski dan«, ki bo izšla v začetku meseca marca t. l. Učiteljski pevski zbor, ki bo delo izdal in založil, hoče s tem nuditi učiteljstvu gl. priročnik, da ne bo imelo nepotrebnega dela z iskanjem po raznih knjigah in pesmaricah. Na 32 straneh bo za uvod govor o materi, dva glasbena igrokaza ter 22 strani eno, dvo in troglasnih skladb, ki so primerne za vsako starostno stopnjo ter vsak mladinski zbor. Pesemce so prispevali naši najznačilnejši skladatelji, so preproste ter polne otroškega veselja. Ker bo kljub svoji obsežnosti in uporabnosti nizke cene, upamo, da bo našla pot v vsako šolo. Prednaročila sprejema UPZ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1.

— Pojasnilo. V predzadnjem »Učiteljskem tovarišu« je bilo pojasnilo o kolkovanju računov in odrezkov položnic. Pojasnilo je bilo točno, le manjkala je pripomba, da je Učiteljska tiskarna oproščena ¼ % kolka.

Osebnne zadeve

— i Upokojeni so: Anton Kadunc, Sv. Gregor, Marija Premrov, Petova vas, Marija Grošelj, Ljubljana, Marija Kržišnik, Preska, Matilda Čuk, Dolsko.

— i Za šolske upravitelje so postavljani: Alojzij Majhen, Ptuj, Fran Gruden, Planina pri Šmarju, Karel Černigoj, Podčetrtek, Ivan Mihelič, Brezovica pri Ljubljani, M. Pivec, Zalec, Stanislav Skošič, Zg. Rečica, Ivan Stanič, Brahonci, Matej Tomažej, Sv. Tomaž, Ptuj, Jože Zupanek, Orla vas, Celje, Miroslav Kegelj, Hoče, Josip Kicar, Maribor, Krista Hafner, Ljubljana, Ivan Preželj, Trbovlje - Vode.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— i »Nezadostne spremembe zakona o šolskih knjigah«. Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« od 26. I. zanimiv članek, v katerem se zavzema za popolno prostost poslovanja, ki naj se zagotovi zasebnim založbam učnih knjig. Članek pravi med drugim: Mi pa smo proti vsakemu monopolu pri izdaji šolskih knjig, ker je ta monopol čisto nepotreben, o čemer smo se tudi že prepričali. Država ima s tem, da mora vsaka knjiga imeti aprobacijo prosvetnega ministrstva, itak dovolj veliko ingerenco, da ne bo v šolski knjigi nič napačnega. Drugih skrbí pa državi tudi imeti ni treba in naj prepusti te skrbí zasebnim založbam, ki bodo že poskrbele, da bodo šolske knjige dobre in tudi cenene.

— i O splošnem odporu proti monopolu državne tiskarne piše »Trgovski list« od 26. januarja in poudarja, da prihajajo iz vse države složni protesti proti temu monopolu.

— i O slovenskih šolskih knjigah z ozirom na spremembo zakona o šolskih knjigah, priobčuje »Slovenec« dne 27. I. uvodnik, iz katerega ponatiskujemo sledeče odstavke: Dr-

žavni monopol naj bi se po tej odredbi omilil tako, da bi bili za vsak predmet šolskega pouka poleg državne izdaje dovoljeni še dve zasebni izdaji, odobreni po nasvetu glavnega prosvetnega sveta od prosvetnega ministra. — Osnutek zakona prav nič ne skriva, da išče država za lastno založbo vire dohodkov, predvsem za gradnjo novih šol. Zato je popolnoma naravno, da se bo zasebno založništvo, čeprav je v omejenem obsegu po novem načrtu dovoljeno, na vse načine oviralo. Kateri ravnatelj, profesor ali učitelj si bo upal dosledno uvesti učbenike zasebne slovenske založbe in se tako zameriti pri najvišji šolski upravi? — Kar se tiče določbe novega osnutka, da bodo učne knjige v dravski banovini imele slovensko besedilo, kar je nekaj samo po sebi umevnega, pa moramo reči, da za nas učna knjiga ni slovenska že tedaj, če je pisana v slovenskem besedilu, ampak knjiga mora zrasti tudi iz našega domačega sveta, iz našega slovenskega narodnega občutja, iz našega npravnstvenega nazora in slovenskega kulturnega kroga. — Vprašanje slovenske učne knjige je vprašanje naše slovenske kulture in

ter zapustilo sledove, bodisi v notranjem zlo-
mu in apatičnosti, bodisi v še večjem odporu
in borbenosti.

Brezposelna učiteljska mladina se je sa-
ma organizirala v »Odselku brezposelnega učiteljskega naraščaja« v Ljubljani in v Mariboru ali v »Združenju brezposelnih učiteljev« z učiteljskimi krožki v Mariboru, Ptuj, Ormožu, Ljubljani, Kranju, Novem mestu in Kočevju. Sami so si organizirali lastne borbe dela ter razne samozaščitne in samoizobraževalne akcije.

Najmlajši so na terenu, oni delajo!

Ti organizirani brezposelni, ki so nazo-
ro videli in spoznali moč, vrednost in smisel
lastne stanovske organizacije, so ob vstopu
v službo postali tudi najaktivnejši, mladi sta-
novski delavci in borci. Oni so na terenu, oni
delajo, tiho in skromno! Njih stremenje je
v interesu celokupnega slovenskega delovne-
ga ljudstva, njih hotenje je pošteno, zato so
tudi polni vedrega optimizma, saj se zaveda-
jo, da ne morejo propasti, ampak zmagati.

Več prave stanovske vzgoje!

Če so tudi med mladimi še duhovno ne-
razgibani, nesamostojni in do skupnih učiteljskih zadev apatični, leži mnogo krivde v tem, da niso imeli prilike, pogledati se v zgodovino in uspehe dolgih, žilavih borb za učiteljske pravice in da ne poznajo pravega bistva in smotrov JUU ter radi tega pač ni moglo zrasti v njih spoznanje in notranja, spontana potreba po aktivnejšem sodelovanju v stanovski organizaciji.

Vsak dan se lahko znova prepričamo, da vse organizacije, celo politične stranke, posvečajo največjo pozornost vzgoji naraščaja, kajti organizacija brez naraščaja je zapisana okorelosti in smrti. To je spoznala tudi naša sekcija JUU, saj plačuje vsak njen član obvezno v fond za stanovsko vzgojo učiteljskega naraščaja. Kljub vsemu temu in kljub številnim akcijam, ki so, žal, preveč lokalizirane na najožjo okolico Ljubljane in Maribora, večina mladih učiteljev nikdar ni uživala prave stanovske vzgoje.

Tudi pri vstopu v sreska učiteljska dru-
štva, se razen event. pozdrava s strani pred-
sednika na zborovanju in rednega izterjevanja članarine, novincem ne posveča absolutno nobena pozornost!

Rešitev tega problema: 1. reorganizacija fonda in akcij za vzgojo učiteljskega naraščaja, 2. izdajanje in podpiranje izdaj primerne stanovsko - vzgojne literature (n. pr. Martin Mencej: »Slovenska šola in učiteljstvo pred sodobnimi nalaganji«, »Prosveta«, glasnik slovenskega učiteljskega pokreta itd.), 3. večja prijateljsko - tovariška pozornost do učiteljev - začetnikov in njih pravilno uvajanje v organizacijsko življenje.

Več značajnosti in svobode.

Tudi med mlajšimi učitelji je znan tip učitelja konjunkturista in egoističnega stremu-
ha, a tudi v vrstah starejših, žal, ne manjka tega tipa.

To so večinoma duhovno nesamostojni učitelji z vedno prožno hrbtnico ali pa tudi takšni, ki so izgubili svojo borbenost, ki so se izneverili sebi in svojemu zdravemu strem-
ljenju, ki so prenehali biti nositelji novih misli in napredka, ki so se raje uklonili ko-
mur koli, kakor da bi tvegali.

Rešitev je v večji značajnosti vseh, v večjem medsebojnem prijateljsko - tovariškem stiku, v večjem smislu za miselnost mlajših tovarišev ter končno, skupna in do-
sledna borba za resnično duhovno svobodo in človeško dostojanstvo učiteljstva.

Kakšna je bistvena razlika med hrvatskimi in slovenskimi razmerami?

Na Hrvatskem: vodi delo, daje iniciativo in se silno upošteva mlajše učiteljstvo, ono ima možnost uspešnega uveljavljanja in ude-
stevovanja, zato žanje uspehe, priznanja in simpatije.

Na Slovenskem: mlado učiteljstvo ne vo-
di, njegove iniciative se premalo upoštevajo, ono se težko uveljavlja in še teže uspešno udeležuje, zato ne žanje velikih, vidnih uspehov, ne javnega priznanja, ne iskrenih simpatij, ampak se baje izogiblje organizacije in postaja celo — »parazitstvo v lastnih vrstah«.

Spremenite vzroke in verujte, spremenile se bodo tudi posledice!

Tudi v tem, da marsikdo dobre volje in resnega hotenja najmlajših tovarišev noče vi-
deti, ne priznati, ne upoštevati in ne ceniti, da se marsikdo noče oprijeti njihovih strem-
ljenj, ampak jih a priori odklanja, zahteva-
joč od njih, da le pohlevno capljajo za dru-
gimi, da le mirujejo in se učijo od starejših, tudi v tem je važen vzrok, da nekateri naj-
mlajši stojijo apatično ob strani in zaposlu-
jejo svoje energije drugod, kjer naletijo na prijazno razumevanje!

P. Šegula

Opomba uredništva. Priobčujemo zgornji članek našega mladega tovariša in sicer ne iz razloga, ki ga je poklical na plan, marveč zaradi mnogih resnic, ki jih vsebuje kljub napačni tarči, proti kateri strelja svoje puščice. Naš članek je bil naperjen proti dotičnim »tovarišem«, ki se nočejo organizirati ter bi ga morali prav oni mladi, agilni tovariši, v

imenu katerih piše P. Š., podpisati z obema rokama. Gre torej le za nevržen nespo-
zum. V ostalem pa prepuščamo besedo našemu uvodničarju, ker nam je zelo mnogo na tem, da se to važno vprašanje vsestransko objasni.

Rangna lista

Popravki

1. V VI. skupini: »Plasch Mihael« in ne »Plisch Mihael«.

2. Zabukovec - Bevka Ivanka, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino dne 8. XII. 1931. in ne 1. XI. 1933.

Splošne vesti

POJASNILO GLEDE PRAKTIČNEGA UCITELJSKEGA IZPITA

Kakor znano, se bodo 3. marca zopet pričeli praktični učiteljski izpiti pred novo ustanovljeno »državno komisijo za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«. Na to komisijo prihajajo vprašanja, ali so se z drugačnim sestavo izpitnega odbora kaj spremenili tudi pogoji za praktični učiteljski izpit, oz. zahteve, ki se stavijo na kandidate. Zato objavljamo naslednje pojasnilo.

Vsa sprememba glede praktičnega učiteljskega izpita je samo zunanja in obstoja v tem, da se bodo v vsaki banovini ti izpiti vršili odslej samo pred eno komisijo, ki bo za dravsko banovino v Ljubljani in da ta komisija ne bo več sestavljena samo iz profesorjev na učiteljskišči, ampak bodo kot izpraševalci funkcijali tudi profesorji ljubljanskih srednjih šol. Zahteve pa, ki se bodo stavile na kandidate, ostanejo povsem iste kakor doslej. Sprememba je samo zunanja in je po-
stala neobhodno potrebna zaradi visokega šte-
vila kandidatov za praktični učiteljski izpit. Ker je začasno na učiteljskišči zelo malo raz-
redov in torej tudi zelo malo učnih moči, so bila n. pr. lanko leto državna učiteljska mar-
sikje skoraj tretjino šolskega leta brez pouka tako važnih predmetov kakor so narodni je-
zik, zemljepis, zgodovina in pedagogika s šol-
skim delom. Odslej bo pa z začasno okrnitvi-
jo pouka, ki bo potrebna zaradi teh izpitov, prizadetih več šol, toda v razmeroma nezna-
tni meri, ker bo s posameznih zavodov pritegnjen k njim samo po en učitelj ali dva.

»Državna komisija za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«
Predsednik: Dolenc.

† FERDINAND VUSER

Pod obronki Ratitovca, ki je na svojem vrhu pognal in kot kaplje krvi iztisnil iz sebe najlepše cvetje naših Alp, si se, popotnik, poslavljaj od večerne zarje, ki je kakor mo-
gočen koral legla čez vrhe in bledó zamrla na obronkih skalnih Karavank...

Tako tih in skromen si bil, da smo komaj vedeli za Te, a vendar tako naš, da se sedaj od praznotne plašni spogledujemo in še težje premišljujemo. Kaj bi govorili o Tvoji službi in delu, sredi katerega si omahnil!

Ali je res, da nas ne bo več razveseljeval Tvoj odkriti smeh in nas ne bo več vzpodbu-
jala Tvoja iskrena beseda, ki je bila sama najbolj tolažbe potrebna? Mar je res še tako dolgo, ko je v cvetju seč sladko duhtela in je kos v goščavi, a Ti še slaje pel?...
Mi vsi, ki še se borimo, Ti spletaemo v tovariški spomin topel venec naših čustev in Ti ga pošiljamo tja, kjer nam »lunica, zvezdica, je za goro šla«.

Ferline A.

— Šolskim upraviteljem. Računovodstvo prosvete kraljevske banske uprave, odd. VII., priporoča vsem šolskim upravam, naj pravo-
časno pošljejo plačilne sezname za marec 1938. tudi onih srezov, pri katerih se je izpla-
čilo službenih prejemkov za februar 1938. za-
kasnilo zaradi neotvornih kreditov. Unikati in duplikati plačilnih seznamov za marec naj dospejo do 5. marca na računovodstvo, da ne bo zamud pri prihodnjem izplačilu.

— Praktični učiteljski izpiti se bodo v bo-
doče vršili za vse učitelje pripravnike iz drav-
ske banovine samo pred državno komisijo za
praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Uče-
lji pripravniki, ki so izpolnili pogoje za opravljanje izpita in so namenjeni v tem šolskem letu delati izpit, naj se takoj prijavijo za izpit in naj vložijo prošnjo za določitev termina. Izpiti se bodo vršili po skupinah do 30 kandi-
datov. Prošnje je treba kolkovati z državnim kolkom za 10 in 20 din ter jih poslati po uradni poti na naslov: Državna komisija za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Proš-
njam je treba priložiti: 1. diplomsko izpriče-
valo; 2. državljansko izkaznico, oboje v ori-
ginalu; 3. kratak življenjepis, kolkovan s kol-
kom za 4 din; 4. izvod iz uslužbenškega lista. Izjavo o zdravstvenem stanju bo vsak kandi-
dat(ka) podpisal pred pričetkom izpita. Prva skupina bo pričela z izpiti 3. marca t. l.

— Praktični izpiti za otroške vrtarice (zabavilje) se bodo pričeli v petek, dne 1. aprila t. l., ob osmih zjutraj na drž. učiteljskišči v Ljubljani. Prošnje morajo biti kolkovane z državnim kolkom za 10 in 20 din in oprem-
ljene v smislu čl. 3., odstavek 2, začasnega pravilnika o opravljanju izpita za otroške vrtarice. Priloge so: spričevalo, državljanska izkaznica, izvod iz uslužbenškega lista, kratak opis življenja in zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti za delo otroške vrtarice. — Na-
sloviti in poslati je treba prošnje po uradni poti na izpitni odbor za praktične izpite za

3. Pizzulin Ana, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino 16. III. 1932. in ne 2. III. 1933.

4. Fister Julija, učiteljica iz Zdol, je na-
predovala v VIII. skupino 14. VIII. 1936. in ne 14. VIII. 1935. V rangni listi IX. skupine je pomotoma navedena.

Stanič - Judnič Mara, učit. iz Sevnice, je napredovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 12. III. 1932. v VII. skupino.

Maurin Mara, učit. iz Sevnice, je napre-
dovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 5. I. 1932. v VII. skupino.

Štrukelj (ne Štukelj) Frančiška, učit. v Loki pri Zid. mostu, je napredovala v VIII. skupino 23. XI. 1933. in ne 11. IV. 1934.

Štrukelj Andrej, učit. iz Vidma, je napre-
doval v IX. skupino 25. in ne 31. III. 1937

otroške vrtarice na drž. učiteljskišči v Ljub-
ljani do 1. marca t. l. Kandidatke naj se ja-
vijo pol ure pred pričetkom izpita v ravna-
teljevi pisarni.

— Neomejeno število polovičnih voženj za družinske člane državnih nameščencev, S spremembo običnega pravilnika o vozni in prevoznih ugodnostih, z dne 4. julija 1936., se je dopolnil tudi člen 8., ki se mu za 6. od-
stavkom dodaja tale nov odstavek: Osebe, navedene v šestem, sedmem in osmem od-
stavku tega člena, imajo pravico do neome-
jenega števila potovanj v relacijah do všteti-
ših 20 kilometrov. Ta potovanja se ne všte-
vajo v število 24, oziroma 6 potovanj s popu-
stom, ki gredo tem osebam po tem členu.

Raznoverstna poljska, zelenjadna in cvetlična semena,

hrano in zdravila za ptice dobite po najugod-
nejših cenah in v najboljši kakovosti pri tvrdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič,

Ljubljana, Mikošičeva cesta 8,
Maribor, Vetrinjska ulica 30.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslov-
nika najkasneje do 10. vsakega meseca. Sko-
ro vsa društva, kar moramo pohvalno ome-
niti, se drže tega reda. Zaostala so le: Dru-
štvo Črnomelj za december in januar, društvo Maribor levi breg za november, december in januar ter društvo Skofja Loka in Šmarje Ro-
gatec za januar. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno ape-
liramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sek-
ciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Če tudi v tem pogledu ne bo reda, bomo primorani izdati listo vseh društev, ki so na dolgu z večjimi zneski. Uprava JUU.

Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naro-
čeno Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, ven-
dar pa je še tretjina takih, ki še niso porav-
nale letošnje naročnine. To bodo posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še ni-
so mogla storiti, lahko poravnala ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni li-
sti) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj kraj. šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v pro-
račun upravnih občin za leto 1938/39. pod po-
glavjem »Ureditve obvez šolski občini iz pre-
teklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popot-
nika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinele položnice št. 11.153, ki bodo priložene prihodnji številki Popotnika. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učit. združenje v Beogradu, sekcija za drav-
sko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate.

— Popust na češkoslovaških železnica v l. 1938. pri potovanju v ČSR. Uprava češko-
slovaških železnic, z ozirom na 20. obletnico obstoja Češkoslovaške Republike in jubilejni X. vsesokolski zlet v Pragi, nudi obiskoval-
cem ČSR iz tujine v sezoni od 1. maja do 31. oktobra 1938. izjemoma splošen 50% po-
pust in sicer že po 6-dnevnem bivanju na ozemlju ČSR. Ta popust velja za obiskovalce tako čl. zdravilišč, kakor tudi drugih krajev ČSR in to ne le za potovanje nazaj, ampak sploh za vsa posamezna potovanja po ČSR. — Da dobi inozemski obiskovalec ČSR omenjeni popust, se mora izkazati pri blagajni le s svo-
jim potnim listom in zato ni potreba, da si potniki nabavijo kontrolne listke, ki so bili predpisani v prejšnjih letih.

— Himen. V četrtek, 27. januarja t. l., se je v Mariboru poročil tovariš Andrej Stefan-
ciosa s tovarišico Almo Mulejevo, oba iz Stu-
denic pri Poljčanah. Čestitamo.

— Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze le-
gionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je vključena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični po-
datki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. febru-
arja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Skofijo 18/1., pisмено ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro. — Smatrajte to vest za poslednje vabilo k pri-
javi. — Za pismen odgovor in pojasnila pri-
ložite znakom za 2 din. — Popisovanje reflek-
tantov se bo definitivno zaključilo dne 25. febr-
uarja 1938.

— Protituberkulozna zveza v Ljubljani obvešča vsa šolska vodstva in uprave občin, da bo poslala prvo letošnje številko svojega glasila »Delo proti tuberkulozi« vsem šolam in občinam — tudi onim, ki niso naročene na glasilo —, ker je v tej številki poročilo o končnem uspehu protituberkuloznega tedna 1937., iz katerega je razvidno, v koliko so se posamezne šole in občine odzvale v tem ted-
nu. Glasilo naj se Protituberkulozni zvezi ne vrača. Zveza ponovno apelira na vsa šolska vodstva in uprave občin, da se naroče na naše glasilo, ki stane letno le 10 din, kar je po-
novno tudi kraljevska banska uprava s svo-
jimi okrožnicami priporočala.

— Pri malih naročilih stane poštnina več, kakor je vredno blago, zato naročajte vse ti-
skovine po možnosti za vse leto skupaj. S tem si prihranite delo, nam pa nepotrebne pošne stroške.

— Vse za mamico. Velika in lepa izbira mladinskih skladb za materinski dan bo v glasbeni ediciji »Materinski dan«, ki bo izšla v začetku meseca marca t. l. Učiteljski pevski zbor, ki bo delo izdal in založil, hoče s tem nuditi učiteljstvu gl. priročnik, da ne bo imelo nepotrebnega dela z iskanjem po raznih knji-
gah in pesmaricah. Na 32 straneh bo za uvod govor o materi, dva glasbena igrokaza ter 22 strani eno, dvo in troglasnih skladb, ki so primerne za vsako starostno stopnjo ter vsak mladinski zbor. Pesemce so prispevali naši najznačilnejši skladatelji, so preproste ter polne otroškega veselja. Ker bo kljub svoji obsežnosti in uporabnosti nizke cene, upamo, da bo našla pot v vsako šolo. Prednaročila sprejema UPZ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1.

— Pojasnilo. V predzadnjem »Učitelj-
skem tovarišu« je bilo pojasnilo o kolkovanju računov in odrezkov položnic. Pojasnilo je bilo točno, le manjkala je pripomba, da je Učiteljska tiskarna oproščena ¼ % kolka.

Osebnе zadeve

—i Upokojeni so: Anton Kadunc, Sv. Gregor, Marija Premrov, Petova vas, Marija Grošelj, Ljubljana, Marija Kržišnik, Preska, Matilda Čuk, Dolsko.

—i Za šolske upravitelje so postavljani: Alojzij Majhen, Ptuj, Fran Gruden, Planina pri Šmarju, Karel Černigoj, Podčetrtek, Ivan Mihelič, Brezovica pri Ljubljani, M. Pivec, Zalec, Stanislav Skočič, Zg. Rečica, Ivan Stanič, Brahonci, Matej Tomažej, Sv. Tomaž, Ptuj, Jože Zupanek, Orla vas, Celje, Miroslav Kegelj, Hoče, Josip Kicar, Maribor, Kri-
sta Hafner, Ljubljana, Ivan Preželj, Trbovlje - Vode.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i »Nezadostne spremembe zakona o šol-
skih knjigah«. Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« od 26. I. zanimiv članek, v ka-
terem se zavzema za popolno prostost poslo-
vanja, ki naj se zagotovi zasebnim založbam učnih knjig. Članek pravi med drugim: Mi pa smo proti vsakemu monopolu pri izdaji šol-
skih knjig, ker je ta monopol čisto nepotre-
ben, o čemer smo se tudi že prepričali. Država ima s tem, da mora vsaka knjiga imeti apro-
bациjo prosvetnega ministrstva, itak dovolj veliko ingerenco, da ne bo v šolski knjigi nič napačnega. Drugih skrbí pa državi tudi imeti ni treba in naj prepusti te skrbí zasebnim za-
ložbam, ki bodo že poskrbele, da bodo šolske knjige dobre in tudi cenene.

—i O splošnem odporu proti monopolu državne tiskarne piše »Trgovski list« od 26. ja-
nuarja in poudarja, da prihajajo iz vse države složni protesti proti temu monopolu.

—i O slovenskih šolskih knjigah z ozirom na spremembo zakona o šolskih knjigah, pri-
občuje »Slovenec« dne 27. I. uvodnik, iz ka-
tereга ponatiskujemo sledeče odstavke: Dr-

žavni monopol naj bi se po tej odredbi omilil tako, da bi bili za vsak predmet šolskega po-
uka poleg državne izdaje dovoljeni še dve zasebni izdaji, odobreni po nasvetu glavnega prosvetnega sveta od prosvetnega ministra. — Osnutek zakona prav nič ne skriva, da išče država za lastno založbo vire dohodkov, pred-
vsem za gradnjo novih šol. Zato je popolno-
ma naravno, da se bo zasebno založništvo, čeprav je v omejenem obsegu po novem na-
črtu dovoljeno, na vse načine oviralo. Kateri ravnatelj, profesor ali učitelj si bo upal do-
sledno uvesti učbenike zasebne slovenske za-
ložbe in se tako zameriti pri najvišji šolski upravi? — Kar se tiče določbe novega osnut-
ka, da bodo učne knjige v dravski banovini imele slovensko besedilo, kar je nekaj samo po sebi umevnega, pa moramo reči, da za nas učna knjiga ni slovenska že tedaj, če je pisana v slovenskem besedilu, ampak knjiga mora zrasti tudi iz našega domačega sveta, iz na-
šega slovenskega narodnega občutja, iz na-
šega nraštvenega nazora in slovenskega kul-
turnega kroga. — Vprašanje slovenske učne knjige je vprašanje naše slovenske kulture in

naše samouprave. Če katera stvar spada v samoupravo, spada prav gotovo v samoupravo vprašanje slovenske šole in slovenske učne knjige.

— I Zanimiva polemika glede slovenskih učbenikov se je razvila med »Jutrom« in »Slovenecem«. Na »Slovenec« uvodnik od 27. I. odgovarja »Jutro« od 28. I. in piše med drugim tudi: Seveda je cela vrsta šolskih knjig, ki so za vso Jugoslavijo lahko enake. O matematiki, fiziki, o kemiji in prirodoslovju ter podobnih stvarih se ne da drugače pisati v cirilici kakor v latinici, v slovensčini kakor v srbohrvaščini. Toda glasilo Kopitarjeve ulice postavlja za vse učne knjige v dravski banovini načelo, da »morajo zrasti iz našega npravnstvenega nazora in slovenskega kulturnega kroga«. Na te trditve pa odgovarja »Slovenec« od 29. I. in jih zavrača.

— I Res čudna zadeva. Da se šole ne gradijo, ker ni denarja, je stara stvar, toda da bi se šole ne gradile zato, ker ni načrtov, to se ne dogaja vsak dan. Zgodilo pa se je to v Črnomlju, kjer imajo sicer denar za šolo, a manjkajo jim načrti. O tem poroča »Jutro« od 30. I.

— I Meščanska šola išče strehe. Pod tem naslovom prinaša »Jutro« od 1. II. članek, v katerem razpravlja o meščanski šoli v Litiji, ki so ji dosedanjí prostori odpovedani.

— I O resolucijah društva »Krščanska šola« piše »Jutro« od 2. II. in pravi ob koncu članka: Društvo krščanska šola je poslalo svoje resolucije ministrstvu prosvete, sklicujoč se na predpise rimskega kanonskega prava in z utemeljitvijo, da ima cerkev »neodstopno pravico in obenem neodvezljivo dolžnost, nadzirati vso vzgojo svojih otrok in vernikov v vseh javnih in zasebnih ustanovah, ne samo z ozirom na verski pouk, ki se v njih vrši, ampak tudi z ozirom na vse druge stroške in zlasti z ozirom na vse odredbe, ki so v zvezi z vero in moralom.

— I »Naš glas« od 1. februarja prinaša v ponatisu nekaj važnih odstavkov članka »Sprememba uredbe o draginskih dokladah«, ki je izšel v 25. številu »Učiteljskega tovariša«.

— I Kmetijsko šolstvo je v savski banovini dokaj lepo razvito. Imajo nižjo kmetijsko šolo v Slav. Pože, vinarsko in sadjarsko šolo v Petrinji in Božjakovini, poljedelsko - živinorejsko šolo v Gospiču, vrtnarsko šolo v Božjakovini, gospodinjstvo šolo v Novem dvoru pri Zapršiču, v Božjakovini in v Novem. Razen tega prirejajo veliko študijsko 3-5 mesečnih gospodinskih tečajev ter kmetijske, vinogradniške in zadružne zimske tečaje. V Križevcih je štiri letna srednja kmetijska šola, v Zagrebu na univerzi pa visoko - kmetijsko - gozdarska šola. V savski banovini imajo torej popolnoma organizirano kmetijsko šolstvo od najnižje do najvišje stopnje. Merodajni činitelji so na delu, da izgradijo še mnogo večje število stalnih zimskih kmetijskih šol, tako za kmečke fante, kakor za kmečke dekleta. Pri tem jih vodi spoznanje, da je v kmetijski proizvodnji, več kot kje drugje, človek oni činitelj, o katerem se mora voditi največ računa baš v interesu same proizvodnje. Pri imenovanjih šolah je povsod večje ali manjše kmetijsko gospodarstvo. V celim ima banovina samo pet kmetijskih posestev. (»Kmetovalec« 15. I.)

Učiteljski pravnik

— Š Vprašanje: M. K. iz P.? Ali ima učitelj pravico do celomesečne stanarine in kuriva, če je razrešen službe z dnem 15. istega meseca?

Odgovor! Ker sta stanarina in kurivo zakonito sestavna dela učiteljske plače in se morata ti dajatvi izplačevati kot drugi prejemki vnaprej, je nedvomno, da pripadata učitelju do konca meseca, v katerem je razrešen, kot drugi prejemki, po določilu § 112. U. Z.

— Š Odgovori na vprašanja: S. B. iz M.? Ako imate originalne dokumente pri prošnji za ponovni sprejem v drž. službo, priložite prepise dokumentov in pojasnite v prošnji to okolnost. Izvod iz Uslužb. lista, ki ga morate priložiti, naj vam izda sres. načelstvo, v katerega območju ste službovali pred vojaško službo.

Prošnjo vložite takoj. Komisija odloči z ozirom na število priglasev, kdaj boste polagali izpit, to pomeni »določitev termina«.

Izpit se bodo vršili po starem načrtu. Takse se ne bodo plačevale.

V učiteljskem domu morete dobiti stanovanje in hrano le v času počitnic, ker je drugače vse zasedeno.

Moški otroci uživajo vozne olajšave na železnici do polnoletnosti.

Naša gospodarska organizacija

— g Zadrugnikom Učit. samopomoči. V zadnjih dneh januarja t. l. vam je poslala zadružna uprava US položnice, s katerimi nakažete članski prispevek za 442. do 444. smrtni primer. V januarju 1938. so umrli ti zadrugniki: Jaklič Franc, Ljubljana; Pogačnik Franjo, St. Vid, in Puncuh Leopold, Dol. Logatec. Samski zadrugniki nakažite 16 din, zakonski pari 31 din. — Zadrugniki, ki imajo večje zaostanke, so prejeli pismene opomine. Uprava vljudno prosi vse te, da naj ne odlašajo s poravnavo. Kdor nakaže vsak mesec redni članski prispevek, se mu to skoro nič ne pozna; če pa odlašajo s plačilom po več mesecev, potem je znesek visok in ga je težje poravnati. Zato: Nakazujte članski prispevek redno vsak mesec!

Učiteljska tiskarna

— t Zadrugniki Učiteljske tiskarne prosimo, da pri vsakem naročilu zabeležijo svojo zadružno številko. Pri osebnem nakupu naj se legitimirajo z zadružno knjigo, ker ni mogoče, da bi uslužbenci poznali vseh 563 zadrugnikov.

— t Izredno nizke cene mladinskim knjigam veljajo le še kratko dobo, kolikor še niso razprodane. Šolam dovoljujemo brez obresti daljši rok za odplačilo.

— t Pri naročilih na položnicah ni treba znamk. Navedite za kaj je poslani denar ali napišite številko računa.

— t Bezjakova vzgojslovja nudimo šolam in učiteljem vezana po 10 din.

— t Vsi zavedni učitelji (-ce) bodo 1. 1938. pristopili k Učiteljski tiskarni. Delež 250 din, ki se lahko plačuje v obrokih. Kdor učitelj — zadrugnik Učiteljske tiskarne.

— t Večkrat bi rabili kako primerno darilo, a ga ne zmorete, ker si še niste otvorili tekočega računa, da bi mesečno pošiljali manjše zneske. Prijavite se Učiteljski tiskarni ali poverjeniku vašega društva.

— t Izpisek obračuna z dnem 31. dec. 1937 so dobile vse šole, ki so imele zastanko iz leta 1936. Šole, ki imajo neplačane račune le iz leta 1937, dobe izpisek z dnem 31. marca 1938., da ga bodo poravnale iz novega proračuna, če ga ne bodo že prej plačale.

— t Tudi učiteljem (-icam), ki imajo tekoči račun, smo poslali izpiske radi kontrole, drugi tovariši (-ce) dobe pa v kratkem poziv za plačilo. Zneski so pogosto malenkostni, da je škoda za papir in znamke — pošljite raje brez opomina.

Mladinska mafica

— mm V kritični reviji za mladinsko književnost »Uhor«, ki izhaja v Pragi, je izšel 5 strani dolg članek, ki govori o slovenski mladinski literaturi in o pomenu »Mladinske mafice« za razvoj mladinske književnosti pri nas. Članek je napisal tov. Albert Žerjav. Ob priliki bomo skušali prinesiti v prevodu vsaj krajši izvleček.

— mm Seja literarnega odseka Mladinske mafice bo v soboto, 12. februarja, ob 18. uri, običajna redna seja pa istega dne ob 20. uri.

— mm Ocene. »Slovenec« z dne 27. I. piše o 4. številki »Našega roda«: Med sedanjimi mladinskimi časopisi se po razkošni opremi in doneski odlikuje najbolj »Naš rod«. — Uvodno povest piše A. Adamič iz življenja športnikov, drugo pa Bevk iz življenja pestre ne na kmetih. Bevk je prispeval tudi lepo legendo o Mariji v Landrski jami. Ribič je konfrontiral dva različna božiča med seboj: pri bogatini in ubožcu, ki pa se najdeta v skupni božični misli. Utva piše o teti Berti, kar lepo ilustrira Ks. Prunkova. Med pesmi omenja A. Debeljakove pesniške oznake prirode (akacije, verve, bukev). Ločniškarjeve kolednice iz okolice Škofje Loke in Kunčičevo »Mlada smučarja«. Ribič je že prispeval tudi tekst k slikanici »Tine in živali«. V poučnem delu opisuje v leposlovni obliki življenje na ljubljanskem gradu v predkristusovem času Kunaver, Ingolič pa življenje savinskih splavarjev. Številko so ilustrirali Tone Kralj, H. Smrekar, Ks. Prunkova, N. Pirnat, Lj. Ravnikar, Mara Kraljeva, Oton Gaspari, Fran Mihelič itd.

— mm O Cerkenikovem »Ovčarju Runu« je prinesla ugodno oceno »Delavska politika« od 26. januarja.

— mm O 5. številki »Našega roda« je prinesla krajšo notico »Maribor Zeitung« od 30. januarja.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

— pev. Tajništvo prosi članstvo UPZ, da pravočasno odpošlje svoje izjave na okrožnico, ki jo je pred kratkim prejelo, ker jih bo potrebovalo v prošnji za dopuste.

Šolski radio

— r XIX. teden, Torek, 8. februarja: »Prešernova proslava ob obletnici smrti«; izvaja poizkusna ljudska šola v Ljubljani. Razpored:

1. O Prešernovem življenju. (Govor.)
2. Mladina ob stoletnici Prešernovega rojstva. (Recitacija Zupančičeve pesmi.)
3. Zdravica. (Petje šolskega zbora.)
4. O Vrba! (Recitacija.)
5. V spomin Andreja Smolčeta. (Recitac.)
6. Kam? (Zbor.)
7. Sonet nesreče. (Recitacija.)
8. Otok blejski. (Samospev s spremljevanjem klavirja.)
9. Uvod h krstu pri Savici. (Recitacija.)
10. Triglav. (Zbor.)

Petek, 11. februarja: »V deželi polnočnega sonca«; gđc. Julija Sušteršič. Razpored:

- I. 1. Po Islandiji.
2. Odlomek iz Svessonovega dela: Noni.
3. Griegova skladba (posnetek na plošči).
- II. 1. V ledenem pasu in na otokih Svalbard.
2. Griegova skladba (posnetek na plošči).
3. Odlomek iz norveške književnosti.
- III. Po Norveški.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, dne 6. februarja, ob 17. uri predavanje: »Gospodarska navodila in tržna poročila«.

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

NAPREDOVANJE UČITELJSTVA

Mnogi člani se obračajo na udruženje za posredovanje glede napredovanja.

O priliki principiellne intervencije smo zvedeli, da je sestavljena rangna lista, in da se bodo napredovanja vršila točno po principu kdaj je kdo pridobil pravico do napredovanja.

Za napredovanje bo udruženje posredovalo samo načelno. Glede ekspeditivnosti prošnje za napredovanje in eventualnih ovir so najprej dolžna intervenirati sreska društva pri sreskih načelstvih, a pri banskih upravah sekcije JUU.

V posebnih primerih naj se članstvo obrača rednim putem na udruženje, nikakor pa ne z osebno naslovljenimi pismi predstavnikom udruženja. — Privatna pisma se ne bodo upoštevala.

To obvestilo velja za vse one, ki so se doslej obračali na udruženje za posredovanje v pogledu napredovanja.

Beograd, 27. januarja 1938. P. br. 298/38.

PISANJE PRIVATNIH PISEM NA JUU

Mnogi člani organizacije se s privatnimi pismi v personalnih zadevah obračajo neposredno na posamezne člane uprave.

Članom uprave je fizično nemogoče reševati vse predmete; poleg tega se zgubi mnogo časa z iskanjem podatkov. S tem se delo kupiči na škodo zainteresiranih, a poleg tega trpi splošna stvar, ker člani uprave ne utegnejo reševati splošna vprašanja. Zaradi tega je treba, da se članstvo samo rednim putem obrača na centralo, a organizacijske jedinice dostavljajo centrali popolnoma ugotovljene in dokumentirane predmete.

Beograd, 27. januarja 1938. P. br. 299/38.

— iz Pozdravne brzojavke in izjave solidarnosti sta izvršnemu odboru poslali sledeči društvi JUU:

Sresko društvo Sarajevo.
Sresko društvo Petrinje.

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO LASKO bo zborovalo 12. februarja 1938. v Zidanem mostu. Potek zborovanja: I. Slavnostni del: Izvršitev priznanic ukopjenim tovarišem prvnikom: Lebarju, Bučarju in Plavšaku. — II. Predavanje: Dr. R. Kolarič: Novi slovenski pravopis in šola. (Če vas v pravopisu kje žuli čevlji, potožite referent, ki bo po predavanju zdravil slične rane!) — III. Stanovske zadeve: 1. Zapisnik. 2. Dopisi in situacija. 3. »Gospodarski dan«. (Poročilo o učit. gosp. ustanovah.) 4. Slučajnosti.

Čas zborovanja javimo šolam pismeno. — Z ozirom na slavlje pričakujemo sijajnega odziva. Nq — kako pa je s članarino?!

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOSTANJU bo zborovalo v soboto, dne 12. februarja t. l., v Velenju s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Naša zborovanja — referira J. Vreže. 3. Naše gospodarske ustanove — referira tov. Sadar. 4. Navodila za zbiranje materiala v svrhu gospodarskega in socialnega študija šolskega okoliša. 5. Slučajnosti. — Pričetek zborovanja točno ob 9. uri. — Udeležba je članska dolžnost!

— JUU SRESKO DRUŠTVO BREŽICE bo zborovalo v soboto, dne 12. februarja 1938, ob 10. uri v prostorih ljudske šole v Brežicah. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika in delegatov. 2. Predavanje tov. Tomšiča: Problem zanemarjene dece. 3. Slučajnosti. — Odborova seja ob pol 10. uri. Predsedstvo.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELSAH bo zborovalo dne 12. februarja ob 10. uri v Rogaski Slatini. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu referat tov. Verka: »Naša vas in učiteljevo delo v šoli«. Pol ure pred zborovanjem je skupna seja upravnega in nadzornega odbora. Naj bo udeležba polnoštevila. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUTO-MERU bo zborovalo v soboto, dne 12. februarja t. l., v Gornji Radgoni, z začetkom ob 10. uri. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu »Gospodarski dan«, referat tovarišice Prelogove: Krajevni življenjski standard in najobhodnejši življenjski minimum ter nadaljevanje Porekarskega predavanja o potovanju v Pariz. — Obenem pozivamo članstvo, da plača članarino, mesečnih 17 din. Odbor.

DAMSKA KONFEKCIJA

A. P A U L I N

sporoča, da otvori svoj novi, velikomestno urejeni lokal v Ljubljani, v Šelenburgovi ulici št. 1

dne 8. februarja,

založen z najelegantnejšimi modeli pomladne mode ter Vas vabi k obisku.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ORMOŽU bo zborovalo v soboto, dne 12. febr., ob 9. uri v Ormožu. Tov. Knafele Alojzij bo predaval o temi »Osebnost učitelja v šoli«, tov. Megla Milan bo poročal o naših stanovsko-gospodarskih ustanovah, tov. Belšak Ljudevit pa bo podal nekaj spominov iz italijanskega ujetništva. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM bo zborovalo v soboto, dne 12. februarja, ob 10. uri dopoldne v ljudski šoli v Kozjem z običajnim dnevnim redom in predavanjem tov. Kerta Jožefa, šolskega upravitelja na Pilšanu: »Življenje v Bosni«. — Bodimo točni! Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo v soboto, dne 12. februarja t. l., s pričetkom ob pol 9. uri dopoldne v mestni ljudski šoli v Celju. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje tov. Franja Rejca: »Moje učiteljevanje med južnimi brati« in poročilo tov. Ane Zupanove o pomenu in nalogah odseka učiteljic. — Knjižnica bo poslovala. K polnoštevili udeležbi vabi odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD bo zborovalo dne 12. februarja 1938. v Radmirju, po prihodu avtobusa. — Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Gospodarski dan učiteljstva. 4. Sodobni pouk po Vranc - Dolganovem učnem načrtu. 5. Učiteljski pokret. 6. Slučajnosti. — Apeliramo na vašo stanovsko zavednost in pričakujemo polnoštevile udeležbe, zlasti tovariše in tovarišice iz gornjih krajev želimo pozdraviti na tem zborovanju. Pridite! Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA se je odločilo, da bo tudi sodelovalo pri zboru učiteljstva, ki bo v soboto 5. februarja 1938, ob pol devetih v veliki dvorani Filharmonije v Ljubljani, in vabi svoje člane k polnoštevili udeležbi. Uprava.

— JUU SRESKO DRUŠTVO PTUJ bo zborovalo dne 12. februarja v Ptuj v Mladiki z običajnim dnevnim redom. Predaval bo prof. Baš o skupnih nastopih kmeta v zgodovini, ali pa prof. F. Sušnik o novem pravopisu. To zborovanje bo stanovski gospodarski dan. Pridite vsi! Odbor.

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

ZAMENJAVA

Učiteljica na mestni šoli v Celju zamenja svoje službeno mesto s službenim mestom v Ljubljani. Dopisi naj se pošljejo na upravo »Učit. tovariša« pod šifro »Učiteljica«.

ter zapustilo sledove, bodisi v notranjem zlo-
mu in apatičnosti, bodisi v še večjem odporu
in borbenosti.

Brezposelna učiteljska mladina se je sa-
ma organizirala v »Odselu brezposelnega učiteljskega naraščaja« v Ljubljani in v Mariboru ali v »Združenju brezposelnih učiteljev« z učiteljskimi krožki v Mariboru, Ptuj, Ormožu, Ljubljani, Kranju, Novem mestu in Kočevju. Sami so si organizirali lastne borbe dela ter razne samozaščitne in samoizobraževalne akcije.

Najmlajši so na terenu, oni delajo!

Ti organizirani brezposelni, ki so nazo-
ro videli in spoznali moč, vrednost in smisel
lastne stanovske organizacije, so ob vstopu
v službo postali tudi najaktivnejši, mladi sta-
novski delavci in borci. Oni so na terenu, oni
delajo, tiho in skromno! Njih stremenje je
v interesu celokupnega slovenskega delovne-
ga ljudstva, njih hotenje je pošteno, zato so
tudi polni vedrega optimizma, saj se zaveda-
jo, da ne morejo propasti, ampak zmagati.

Več prave stanovske vzgoje!

Če so tudi med mladimi še duhovno ne-
razgibani, nesamostojni in do skupnih učiteljskih zadev apatični, leži mnogo krivde v tem, da niso imeli prilike, pogledati se v zgodovino in uspehe dolgih, žilavih borb za učiteljske pravice in da ne poznajo pravega bistva in smotrov JUU ter radi tega pač ni moglo zrasti v njih spoznanje in notranja, spontana potreba po aktivnejšem sodelovanju v stanovski organizaciji.

Vsak dan se lahko znova prepričamo, da vse organizacije, celo politične stranke, posvečajo največjo pozornost vzgoji naraščaja, kajti organizacija brez naraščaja je zapisana okorelosti in smrti. To je spoznala tudi naša sekcija JUU, saj plačuje vsak njen član obvezno v fond za stanovsko vzgojo učiteljskega naraščaja. Kljub vsemu temu in kljub številnim akcijam, ki so, žal, preveč lokalizirane na najožjo okolico Ljubljane in Maribora, večina mladih učiteljev nikdar ni uživala prave stanovske vzgoje.

Tudi pri vstopu v sreska učiteljska dru-
štva, se razen event. pozdrava s strani pred-
sednika na zborovanju in rednega izterjevanja članarine, novincem ne posveča absolutno nobena pozornost!

Rešitev tega problema: 1. reorganizacija fonda in akcij za vzgojo učiteljskega naraščaja, 2. izdajanje in podpiranje izdaj primerne stanovsko - vzgojne literature (n. pr. Martin Mencej: »Slovenska šola in učiteljstvo pred sodobnimi nalozami«, »Prosveta«, glasnik slovenskega učiteljskega pokreta itd.), 3. večja prijateljsko - tovariška pozornost do učiteljev - začetnikov in njih pravilno uvajanje v organizacijsko življenje.

Več značajnosti in svobode.

Tudi med mlajšimi učitelji je znan tip učitelja konjunkturista in egoističnega stremu-
ha, a tudi v vrstah starejših, žal, ne manjka tega tipa.

To so večinoma duhovno nesamostojni učitelji z vedno prožno hrbtnico ali pa tudi takšni, ki so izgubili svojo borbenost, ki so se izneverili sami in svojemu zdravemu strem-
ljenju, ki so prenehali biti nositelji novih misli in napredka, ki so se raje uklonili ko-
mur koli, kakor da bi tvegali.

Rešitev je v večji značajnosti vseh, v večjem medsebojnem prijateljsko - tovariškem stiku, v večjem smislu za miselnost mlajših tovarišev ter končno, skupna in do-
sledna borba za resnično duhovno svobodo in človeško dostojanstvo učiteljstva.

Kakšna je bistvena razlika med hrvatskimi in slovenskimi razmerami?

Na Hrvatskem: vodi delo, daje iniciativo in se silno upošteva mlajše učiteljstvo, ono ima možnost uspešnega uveljavljanja in ude-
jstvovanja, zato žanje uspehe, priznanja in simpatije.

Na Slovenskem: mlado učiteljstvo ne vo-
di, njegove iniciative se premalo upoštevajo, ono se težko uveljavlja in še teže uspešno ude-
jstvuje, zato ne žanje velikih, vidnih uspehov, ne javnega priznanja, ne iskrenih simpatij, ampak se baje izogiblje organizacije in postaja celo — »parazitstvo v lastnih vrstah«.

Spremenite vzroke in verujte, spremenile se bodo tudi posledice!

Tudi v tem, da marsikdo dobre volje in resnega hotenja najmlajših tovarišev noče vi-
deti, ne priznati, ne upoštevati in ne ceniti, da se marsikdo noče oprijeti njihovih strem-
ljenj, ampak jih a priori odklanja, zahteva-
joč od njih, da le pohlevno capljajo za dru-
gimi, da le mirujejo in se učijo od starejših, tudi v tem je važen vzrok, da nekateri naj-
mlajši stojijo apatično ob strani in zaposlu-
jejo svoje energije drugod, kjer naletijo na prijazno razumevanje!

P. Šegula

Opomba uredništva. Priobčujemo zgornji članek našega mladega tovariša in sicer ne iz razloga, ki ga je poklical na plan, marveč zaradi mnogih resnic, ki jih vsebuje kljub napačni tarči, proti kateri strelja svoje puščice. Naš članek je bil naperjen proti dotičnim »tovarišem«, ki se nočejo organizirati ter bi ga morali prav oni mladi, agilni tovariši, v

imenu katerih piše P. Š., podpisati z obema rokama. Gre torej le za nevržen nespo-
zum. V ostalem pa prepuščamo besedo našemu uvodničarju, ker nam je zelo mnogo na tem, da se to važno vprašanje vsestransko objasni.

Rangna lista

Popravki

1. V VI. skupini: »Plasch Mihael« in ne »Plisch Mihael«.

2. Zabukovec - Bevka Ivanka, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino dne 8. XII. 1931. in ne 1. XI. 1933.

Splošne vesti

POJASNILO GLEDE PRAKTIČNEGA UCITELJSKEGA IZPITA

Kakor znano, se bodo 3. marca zopet pričeli praktični učiteljski izpiti pred novo ustanovljeno »državno komisijo za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«. Na to komisijo prihajajo vprašanja, ali so se z drugačnim sestavo izpitnega odbora kaj spremenili tudi pogoji za praktični učiteljski izpit, oz. zahteve, ki se stavijo na kandidate. Zato objavljamo naslednje pojasnilo.

Vsa sprememba glede praktičnega učiteljskega izpita je samo zunanja in obstoja v tem, da se bodo v vsaki banovini ti izpiti vršili odslej samo pred eno komisijo, ki bo za dravsko banovino v Ljubljani in da ta komisija ne bo več sestavljena samo iz profesorjev na učiteljskišči, ampak bodo kot izpraševalci funkcijali tudi profesorji ljubljanskih srednjih šol. Zahteve pa, ki se bodo stavile na kandidate, ostanejo povsem iste kakor doslej. Sprememba je samo zunanja in je po-
stala neobhodno potrebna zaradi visokega šte-
vila kandidatov za praktični učiteljski izpit. Ker je začasno na učiteljskišči zelo malo raz-
redov in torej tudi zelo malo učnih moči, so bila n. pr. lanko leto državna učiteljska mar-
sikje skoraj tretjino šolskega leta brez pouka tako važnih predmetov kakor so narodni je-
zik, zemljepis, zgodovina in pedagogika s šol-
skim delom. Odslej bo pa z začasno okrnitvi-
jo pouka, ki bo potrebna zaradi teh izpitov, prizadetih več šol, toda v razmeroma nezna-
tni meri, ker bo s posameznih zavodov pritegnjen k njim samo po en učitelj ali dva.

»Državna komisija za polaganje praktičnega učiteljskega izpita«
Predsednik: Dolenc.

† FERDINAND VUSER

Pod obronki Ratitovca, ki je na svojem vrhu pognal in kot kaplje krvi iztisnil iz sebe najlepše cvetje naših Alp, si se, popotnik, poslavljaj od večerne zarje, ki je kakor mo-
gočen koral legla čez vrhe in bledó zamrla na obronkih skalnih Karavank...

Tako tih in skromen si bil, da smo komaj vedeli za Te, a vendar tako naš, da se sedaj od praznotne plašni spogledujemo in še težje premišljujemo. Kaj bi govorili o Tvoji službi in delu, sredi katerega si omahnil!

Ali je res, da nas ne bo več razveseljeval Tvoj odkriti smeh in nas ne bo več vzpodbu-
jala Tvoja iskrena beseda, ki je bila sama najbolj tolažbe potrebna? Mar je res še tako dolgo, ko je v cvetju seč sladko duhtela in je kos v goščavi, a Ti še slaje pel?...

Mi vsi, ki še se borimo, Ti spletaemo v tovariški spomin topel venec naših čustev in Ti ga pošiljamo tja, kjer nam »lunica, zvezdica, je za goro šla«...
Ferline A.

— Šolskim upraviteljem. Računovodstvo prosvete kraljevske banske uprave, odd. VII., priporoča vsem šolskim upravam, naj pravo-
časno pošljejo plačilne sezname za marec 1938. tudi onih srezov, pri katerih se je izpla-
čilo službenih prejemkov za februar 1938. za-
kasnilo zaradi neotvritve kreditov. Unikati in duplikati plačilnih seznamov za marec naj dospejo do 5. marca na računovodstvo, da ne bo zamud pri prihodnjem izplačilu.

— Praktični učiteljski izpiti se bodo v bo-
doče vršili za vse učitelje pripravnike iz drav-
ske banovine samo pred državno komisijo za
praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Uče-
lji pripravniki, ki so izpolnili pogoje za opravljanje izpita in so namenjeni v tem šolskem letu delati izpit, naj se takoj prijavijo za izpit in naj vložijo prošnjo za določitev termina. Izpiti se bodo vršili po skupinah do 30 kandi-
datov. Prošnje je treba kolkovati z državnim kolkom za 10 in 20 din ter jih poslati po uradni poti na naslov: Državna komisija za praktične učiteljske izpite v Ljubljani. Proš-
njam je treba priložiti: 1. diplomsko izpriče-
valo; 2. državljansko izkaznico, oboje v ori-
ginalu; 3. kratak življenjepis, kolkovan s kol-
kom za 4 din; 4. izvod iz uslužbenškega lista. Izjavo o zdravstvenem stanju bo vsak kandi-
dat(ka) podpisal pred pričetkom izpita. Prva skupina bo pričela z izpiti 3. marca t. l.

— Praktični izpiti za otroške vrtarice (zabavilje) se bodo pričeli v petek, dne 1. aprila t. l., ob osmih zjutraj na drž. učiteljskišči v Ljubljani. Prošnje morajo biti kolkovane z državnim kolkom za 10 in 20 din in oprem-
ljene v smislu čl. 3., odstavek 2, začasnega pravilnika o opravljanju izpita za otroške vrtarice. Priloge so: spričevalo, državljanska izkaznica, izvod iz uslužbenškega lista, kratak opis življenja in zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti za delo otroške vrtarice. — Na-
sloviti in poslati je treba prošnje po uradni poti na izpitni odbor za praktične izpite za

3. Pizzulin Ana, učiteljica v Novi vasi, je napredovala v IX. skupino 16. III. 1932. in ne 2. III. 1933.

4. Fister Julija, učiteljica iz Zdol, je na-
predovala v VIII. skupino 14. VIII. 1936. in ne 14. VIII. 1935. V rangni listi IX. skupine je pomotoma navedena.

Stanič - Judnič Mara, učit. iz Sevnice, je napredovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 12. III. 1932. v VII. skupino.

Maurin Mara, učit. iz Sevnice, je napre-
dovala v VI. skupino 5. I. 1933. in ne 5. I. 1932. v VII. skupino.

Štrukelj (ne Štukelj) Frančiška, učit. v Loki pri Zid. mostu, je napredovala v VIII. skupino 23. XI. 1933. in ne 11. IV. 1934.

Štrukelj Andrej, učit. iz Vidma, je napre-
doval v IX. skupino 25. in ne 31. III. 1937

otroške vrtarice na drž. učiteljskišči v Ljub-
ljani do 1. marca t. l. Kandidatke naj se ja-
vijo pol ure pred pričetkom izpita v ravna-
teljevi pisarni.

— Neomejeno število polovičnih voženj za družinske člane državnih nameščencev, S spremembo običnega pravilnika o vozni in prevoznih ugodnostih, z dne 4. julija 1936., se je dopolnil tudi člen 8., ki se mu za 6. od-
stavkom dodaja tale nov odstavek: Osebe, navedene v šestem, sedmem in osmem od-
stavku tega člena, imajo pravico do neome-
jenega števila potovanj v relacijah do všteti-
ših 20 kilometrov. Ta potovanja se ne všte-
vajo v število 24, oziroma 6 potovanj s popu-
stom, ki gredo tem osebam po tem členu.

Raznoverstna poljska, zelenjadna in cvetlična semena,

hrano in zdravila za ptice dobite po najugodnejših cenah in v najboljši kakovosti pri tvrdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič,

Ljubljana, Mikošičeva cesta 8,
Maribor, Vetrinjska ulica 30.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslov-
nika najkasneje do 10. vsakega meseca. Sko-
ro vsa društva, kar moramo pohvalno ome-
niti, se drže tega reda. Zaostala so le: Dru-
štvo Črnomelj za december in januar, društvo Maribor levi breg za november, december in januar ter društvo Skofja Loka in Šmarje Ro-
gatec za januar. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno ape-
liramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sek-
ciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Če tudi v tem pogledu ne bo reda, bomo primorani izdati listo vseh društev, ki so na dolgu z večjimi zneski. Uprava JUU.

Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naroč-
nino Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, ven-
dar pa je še tretjina takih, ki še niso porav-
nale letošnje naročnine. To bodo posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še ni-
so mogla storiti, lahko poravnala ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni li-
sti) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj kraj. šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v pro-
račun upravnih občin za leto 1938/39. pod po-
glavjem »Ureditve obvez šolski občini iz pre-
teklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popo-
tnika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinele položnice št. 11.153, ki bodo priložene prihodnji številki Popotnika. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učit. združenje v Beogradu, sekcija za drav-
sko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate.

— Popust na češkoslovaških železnica v l. 1938. pri potovanju v ČSR. Uprava češko-
slovaških železnic, z ozirom na 20. obletnico obstoja Češkoslovaške Republike in jubilejni X. vsesokolski zlet v Pragi, nudi obiskoval-
cem ČSR iz tujine v sezoni od 1. maja do 31. oktobra 1938. izjemoma splošen 50% po-
pust in sicer že po 6-dnevnem bivanju na ozemlju ČSR. Ta popust velja za obiskovalce tako čl. zdravilišč, kakor tudi drugih krajev ČSR in to ne le za potovanje nazaj, ampak sploh za vsa posamezna potovanja po ČSR. — Da dobi inozemski obiskovalec ČSR omenjeni popust, se mora izkazati pri blagajni le s svo-
jim potnim listom in zato ni potreba, da si potniki nabavijo kontrolne listke, ki so bili predpisani v prejšnjih letih.

— Himen. V četrtek, 27. januarja t. l., se je v Mariboru poročil tovariš Andrej Stefan-
ciosa s tovarišico Almo Mulejevo, oba iz Stu-
denic pri Poljčanah. Cestitamo.

— Legija koroških borcev sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze le-
gionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je vključena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični po-
datki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. febru-
arja t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Skofijo 18/I., pisмено ali ustno ob delavnikih med 17. in 19. uro. — Smatrajte to vest za poslednje vabilo k pri-
javi. — Za pismen odgovor in pojasnila pri-
ložite znakom za 2 din. — Popisovanje reflek-
tantov se bo definitivno zaključilo dne 25. febr-
uarja 1938.

— Protituberkulozna zveza v Ljubljani obvešča vsa šolska vodstva in uprave občin, da bo poslala prvo letošnje številko svojega glasila »Delo proti tuberkulozi« vsem šolam in občinam — tudi onim, ki niso naročene na glasilo —, ker je v tej številki poročilo o končnem uspehu protituberkuloznega tedna 1937., iz katerega je razvidno, v koliko so se posamezne šole in občine odzvale v tem ted-
nu. Glasilo naj se Protituberkulozni zvezi ne vrača. Zveza ponovno apelira na vsa šolska vodstva in uprave občin, da se naroče na naše glasilo, ki stane letno le 10 din, kar je po-
novno tudi kraljevska banska uprava s svo-
jimi okrožnicami priporočala.

— Pri malih naročilih stane poštnina več, kakor je vredno blago, zato naročajte vse ti-
skovine po možnosti za vse leto skupaj. S tem si prihranite delo, nam pa nepotrebne pošne stroške.

— Vse za mamico. Velika in lepa izbira mladinskih skladb za materinski dan bo v glasbeni ediciji »Materinski dan«, ki bo izšla v začetku meseca marca t. l. Učiteljski pevski zbor, ki bo delo izdal in založil, hoče s tem nuditi učiteljstvu gl. priročnik, da ne bo imelo nepotrebne dela z iskanjem po raznih knji-
gah in pesmaricah. Na 32 straneh bo za uvod govor o materi, dva glasbena igrokaza ter 22 strani eno, dvo in troglasnih skladb, ki so primerne za vsako starostno stopnjo ter vsak mladinski zbor. Pesemce so prispevali naši najznačilnejši skladatelji, so preproste ter polne otroškega veselja. Ker bo kljub svoji obsežnosti in uporabnosti nizke cene, upamo, da bo našla pot v vsako šolo. Prednaročila sprejema UPZ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/I.

— Pojasnilo. V predzadnjem »Učitelj-
skem tovarišu« je bilo pojasnilo o kolkovanju računov in odrezkov položnic. Pojasnilo je bilo točno, le manjkala je pripomba, da je Učiteljska tiskarna oproščena ¼ % kolka.

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so: Anton Kadunc, Sv. Gregor, Marija Premrov, Petova vas, Marija Grošelj, Ljubljana, Marija Kržišnik, Preska, Matilda Čuk, Dolsko.

—i Za šolske upravitelje so postavljani: Alojzij Majhen, Ptuj, Fran Gruden, Planina pri Šmarju, Karel Černigoj, Podčetrtek, Ivan Mihelič, Brezovica pri Ljubljani, M. Pivec, Zalec, Stanislav Skošič, Zg. Rečica, Ivan Stanič, Brahonci, Matej Tomažej, Sv. Tomaž, Ptuj, Jože Zupanek, Orla vas, Celje, Miroslav Kegelj, Hoče, Josip Kicar, Maribor, Kri-
sta Hafner, Ljubljana, Ivan Preželj, Trbovlje - Vode.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i »Nezadostne spremembe zakona o šol-
skih knjigah«. Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« od 26. I. zanimiv članek, v ka-
terem se zavzema za popolno prostost poslo-
vanja, ki naj se zagotovi zasebnim založbam učnih knjig. Članek pravi med drugim: Mi pa smo proti vsakemu monopolu pri izdaji šol-
skih knjig, ker je ta monopol čisto nepotre-
ben, o čemer smo se tudi že prepričali. Država ima s tem, da mora vsaka knjiga imeti apro-
bациjo prosvetnega ministrstva, itak dovolj veliko ingerenco, da ne bo v šolski knjigi nič napačnega. Drugih skrbí pa državi tudi imeti ni treba in naj prepusti te skrbí zasebnim za-
ložbam, ki bodo že poskrbele, da bodo šolske knjige dobre in tudi cenene.

—i O splošnem odporu proti monopolu državne tiskarne piše »Trgovski list« od 26. jan-
uarja in poudarja, da prihajajo iz vse države složni protesti proti temu monopolu.

—i O slovenskih šolskih knjigah z ozirom na spremembo zakona o šolskih knjigah, pri-
občuje »Slovenec« dne 27. I. uvodnik, iz ka-
tereга ponatiskujemo sledeče odstavke: Dr-

žavni monopol naj bi se po tej odredbi omilil tako, da bi bili za vsak predmet šolskega po-
uka poleg državne izdaje dovoljeni še dve zasebni izdaji, odobreni po nasvetu glavnega prosvetnega sveta od prosvetnega ministra. — Osnutek zakona prav nič ne skriva, da išče država za lastno založbo vire dohodkov, pred-
vsem za gradnjo novih šol. Zato je popolno-
ma naravno, da se bo zasebno založništvo, čeprav je v omejenem obsegu po novem na-
črtu dovoljeno, na vse načine oviralo. Kateri ravnatelj, profesor ali učitelj si bo upal do-
sledno uvesti učbenike zasebne slovenske za-
ložbe in se tako zameriti pri najvišji šolski upravi? — Kar se tiče določbe novega osnut-
ka, da bodo učne knjige v dravski banovini imele slovensko besedilo, kar je nekaj samo po sebi umevnega, pa moramo reči, da za nas učna knjiga ni slovenska že tedaj, če je pisana v slovenskem besedilu, ampak knjiga mora zrasti tudi iz našega domačega sveta, iz na-
šega slovenskega narodnega občutja, iz na-
šega npravnstvenega nazora in slovenskega kul-
turnega kroga. — Vprašanje slovenske učne knjige je vprašanje naše slovenske kulture in